

**T.C.
MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI**

BİLİŞİM TEKNOLOJİLERİ

**WEB TASARIM EDITÖRÜNDE İLERİ
UYGULAMALAR
482BK0174**

Ankara, 2012

- Bu modül, mesleki ve teknik eğitim okul/kurumlarında uygulanan Çerçeve Öğretim Programlarında yer alan yeterlikleri kazandırmaya yönelik olarak öğrencilere rehberlik etmek amacıyla hazırlanmış bireysel öğrenme materyalidir.
- Millî Eğitim Bakanlığınca ücretsiz olarak verilmiştir.
- **PARA İLE SATILMAZ.**

İÇİNDEKİLER

AÇIKLAMALAR	ii
GİRİŞ	1
ÖĞRENME FAALİYETİ-1	3
1. CSS.....	3
1.1. Web Tasarım Editörü ile Sayfa İçinde CSS Kullanımı.....	3
1.2. Web Tasarım Editörü ve Harici CSS Sayfaları.....	5
1.3. Davranışlar.....	7
1.4. Davranış Türleri.....	7
1.5. Ziyaretçi Tarafı Etkileşim	7
1.6. Davranışları Ekleme ve Düzenleme.....	9
UYGULAMA FAALİYETİ	17
ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME	19
ÖĞRENME FAALİYETİ-2.....	20
2. SPRY	20
2.1. SPRY framework	20
2.2. SPRY Nesneleri Ekleme ve Düzenleme	20
UYGULAMA FAALİYETİ	27
ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME	29
ÖĞRENME FAALİYETİ-3.....	30
3. FORMLAR.....	30
3.1. Formlar ile Çalışma.....	30
3.2. Form Nesneleri.....	31
3.2.1. Form Nesneleri Ekleme ve Biçimlendirmek	31
3.2.2. Doğrulama Araçları	41
UYGULAMA FAALİYETİ	46
ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME	48
ÖĞRENME FAALİYETİ-4.....	50
4. SİTE YÖNETİMİ VE YAYINI	50
4.1. Site Yönetimi	50
4.1.1. Raporlar	51
4.2. Siteleri Yayınlama.....	51
4.2.1. Site Yayınlamak	52
4.2.2. Siteye Dosya Yükleme ve İndirmek	53
UYGULAMA FAALİYETİ	54
ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME	55
MODÜL DEĞERLENDİRME	56
CEVAP ANAHTARLARI.....	58
KAYNAKÇA	59

AÇIKLAMALAR

KOD	482BK0174
ALAN	Bilişim Teknolojileri
DAL/MESLEK	Web Programcılığı
MODÜLÜN ADI	Web Tasarım Editöründe İleri Uygulamalar
MODÜLÜN TANIMI	Bu modül web tasarım editörü ile sayfa içerisindeki CSS ve SPRY nesnelere düzenleyip web sitesini internet ortamında kullanımının ve beceri kazandıran öğrenme materyalidir.
SÜRE	40/32
ÖN KOŞUL	“Web Tasarım Editörüne Giriş” modülünü tamamlamış olmak
YETERLİK	Nesne işlemlerini yapmak ve site yönetimini gerçekleştirmek
MODÜLÜN AMACI	Genel Amaç Öğrenci bu modül ile gerekli ortam sağlandığında; Web tasarım editörü ile sayfa içerisindeki CSS ve SPRY nesnelere düzenleyip web sitesini internet ortamında yayımlayabileceksiniz. Amaçlar 1. CSS dosyaları düzenlemek ve sayfamıza javascript kodları ekleyebileceksiniz. 2. SPRY nesnelere kullanabileceksiniz. 3. Form nesnelere kullanabileceksiniz. 4. Web sitesini yönetmek ve internette yayımlayabileceksiniz.
EĞİTİM ÖĞRETİM ORTAMLARI VE DONANIMLARI	Ortam: Bilgisayar Laboratuvarı Donanım: Bilgisayar, internet, projeksiyon
ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME	Modül içinde yer alan her öğrenme faaliyetinden sonra verilen ölçme araçları ile kendinizi değerlendireceksiniz. Öğretmen modül sonunda ölçme aracı (çoktan seçmeli test, doğru-yanlış testi, boşluk doldurma, eşleştirme vb.) kullanarak modül uygulamaları ile kazandığınız bilgi ve becerileri ölçerek sizi değerlendirecektir.

GİRİŞ

Sevgili Öğrenci,

Günümüzde *İnternet* kullanımının hayatımızda çok önemli hale gelmesiyle birlikte web sayfalarının içeriği kadar görsel zenginliği de büyük önem taşımaktadır. Bu da web tasarımının etkinliğini arttırmaktadır.

Stil sayfalarının web tasarımındaki etkinliğinin artması, web tasarım editörleriyle entegrasyonu da beraberinde getirmiştir.

Bu modülle; web sayfaları içinde faydalanılan CSS kodlarının web tasarımı editöründe nasıl kullanılacağını, web tasarımı editörünün size sunduğu çeşitli davranışların sitenizi ziyaret eden kişilerin etkileşimiyle ne tür olaylar gerçekleştireceğini, bir javascript kütüphanesi olan spry çerçevelerinin sitenizde kullanımının nasıl olacağını öğreneceksiniz. Ayrıca “Html ile Gelişmiş Web İşlemleri” modülünde öğrenmiş olduğunuz formların web tasarımı editöründe nasıl kullanılacağını ve son olarak da hazırlamış olduğunuz web sitesinin yönetimi ve yayınlanmasıyla ilgili önemli noktaları öğreneceksiniz.

Her öğrenme faaliyetinin sonunda kendinizi değerlendirebileceğiniz ölçme ve değerlendirme soruları, öğrenmiş olduğunuz konuyu pekiştirmeniz için ise uygulama faaliyetleri yer almaktadır. Modül sonunda da içerik kapsamında neler öğrendiğinize dair kendinizi test etmenizi sağlayacak “Modül Değerlendirme” soruları bulunmaktadır. Bunları başarı ile tamamladığınız takdirde bu modülü tamamlamış olacaksınız. Modülle ilgili yardım almaya ihtiyaç duyduğunuz konularda öğretmeninize başvurmayı ihmal etmeyiniz.

ÖĞRENME FAALİYETİ-1

AMAÇ

CSS dosyaları düzenlemek ve sayfamıza javascript kodları eklemek

ARAŞTIRMA

- Stil dosyalarının önemini araştırınız.
- İnternette javascript kodları bularak web tasarımı editöründe hazır olarak bulunan javascript kodları arasında ne tür farklar olduğunu sınıfta tartışınız.

1. CSS

Önceki modüllerden de hatırlayacağımız gibi; CSS (Cascading Style Sheets), hazırlamakta olduğunuz sayfalar için istenildiği zaman kullanılmak üzere şablonlar oluşturmaya yarar. Böylelikle site içi stillerle ilgili bir değişiklik yapmamız gerektiğinde tüm sayfalarda değişiklik yapmak yerine, mevcut CSS üzerinde değişiklik yaparak tüm sayfalara etki etmesi sağlanmaktadır. Bu da programcının işini oldukça kolaylaştırmaktadır.

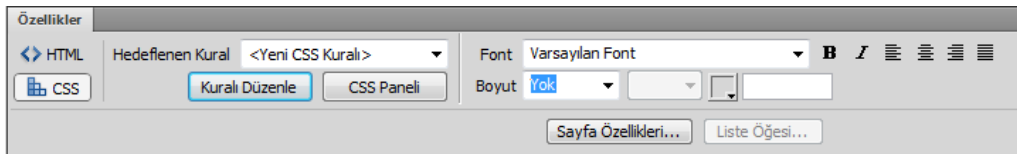
CSS kodlarının en önemli özelliklerinden birisi farklı türlerde kullanılabilme özelliğidir. İsteğe göre tek bir öğeye, tüm sayfaya veya site içerisinde kullanılan tüm HTML dosyalarına etki edebilme özelliğine sahiptir. CSS kodları sayfa içinde kullanılabildiği gibi harici olarak da tanımlanıp istenildiği zaman çağrılarak kullanılabilme özelliğine sahiptir.

Stil Şablonu(CSS) modülünde stil sayfalarının nasıl oluşturulacağını öğrenmiştik. Bu bölümde web tasarımı editörü içerisinde CSS'nin nasıl kullanılacağını öğreneceğiz.

1.1. Web Tasarım Editörü ile Sayfa İçinde CSS Kullanımı

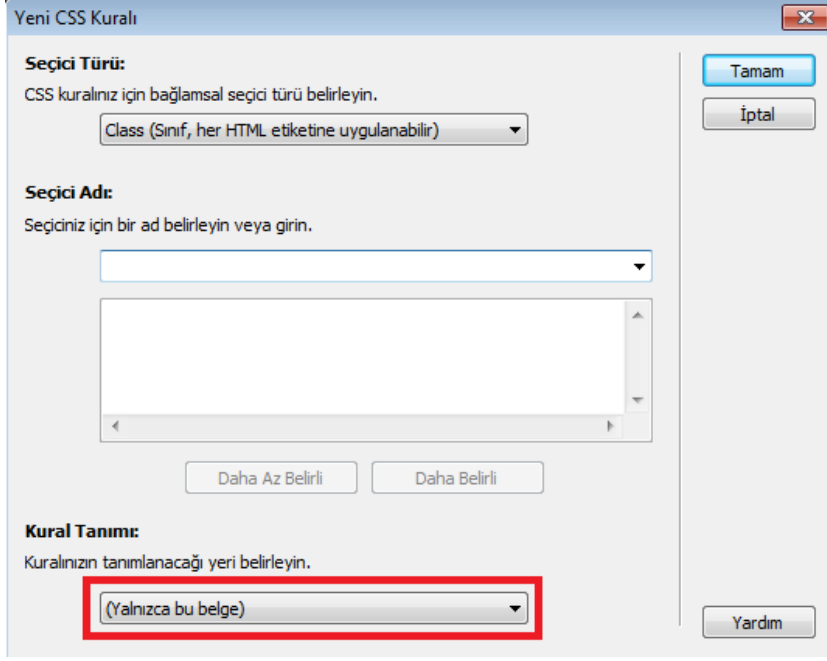
Web tasarım editörünü kullanarak sayfa içinde stiller oluşturabilirsiniz. İlgili panele erişebilmek için **Pencere** menüsünden **CSS stilleri** veya klavyeden **Shift+F11** tuşları kullanılır.

Yeni bir sayfa açıldığında da sayfanın alt tarafında yer alan özellikler bölümündeki CSS kısımdan CSS paneline erişilebilir.

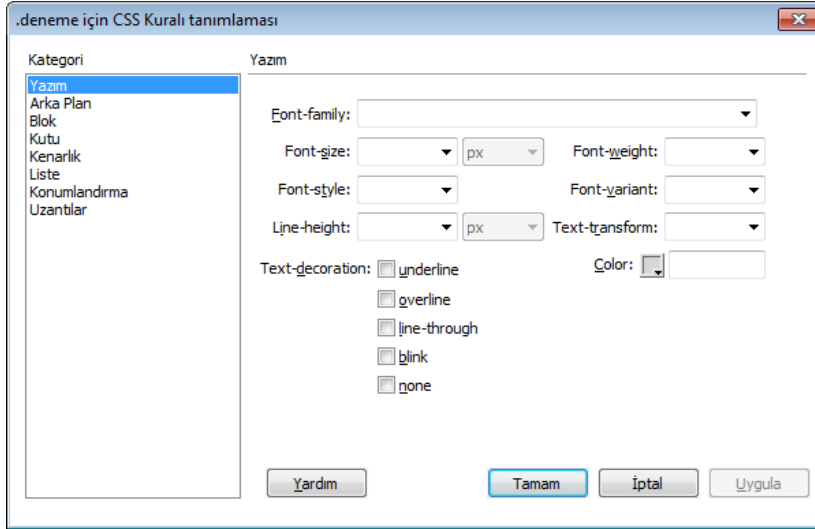
Şekil 1.1: CSS ayarları özellikler bölümü

Hedeflenen kural bölümünden *satır içi stil* seçilip “Kuralı Düzenle” düğmesine tıkladığı zaman karşınıza şekil 1.2’deki pencere gelecektir.

Şekil 1.2: Yeni CSS kuralı penceresi

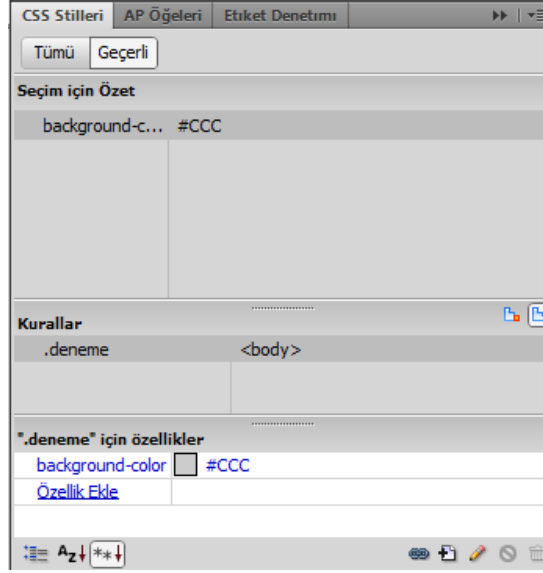
Buradan seçici türü ve seçici için bir isim belirlendikten sonra Kural tanımı kısmından da “Yalnızca bu belgede” seçeneği seçilerek Tamam düğmesine basıldığı zaman sayfanızda istediğiniz stil özelliklerini belirleyeceğiniz pencere açılacaktır (Şekil 1.3).

Şekil 1.3: CSS kural tanımlaması penceresi

Buradan sayfanızda olmasını istediğiniz özellikleri belirleyerek tamam düğmesine tıklanır.

Oluşturduğunuz stille ilgili özellikleri CSS Stilleri paneline tıklayarak görebilirsiniz.

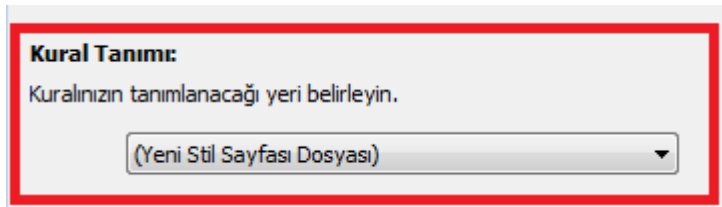
Şekil 1.4: CSS stilleri paneli

Kurallar başlığı altında yer alan oluşturmuş olduğumuz (deneme) stili üzerinde farenin sağ tuşuna tıklayarak açılan menüden “Düzenle” seçeneği tıklanarak yeni özellikler ekleyebilir var olan özellikleri kaldırabilir ve değiştirebilirsiniz.

1.2. Web Tasarım Editörü ve Harici CSS Sayfaları

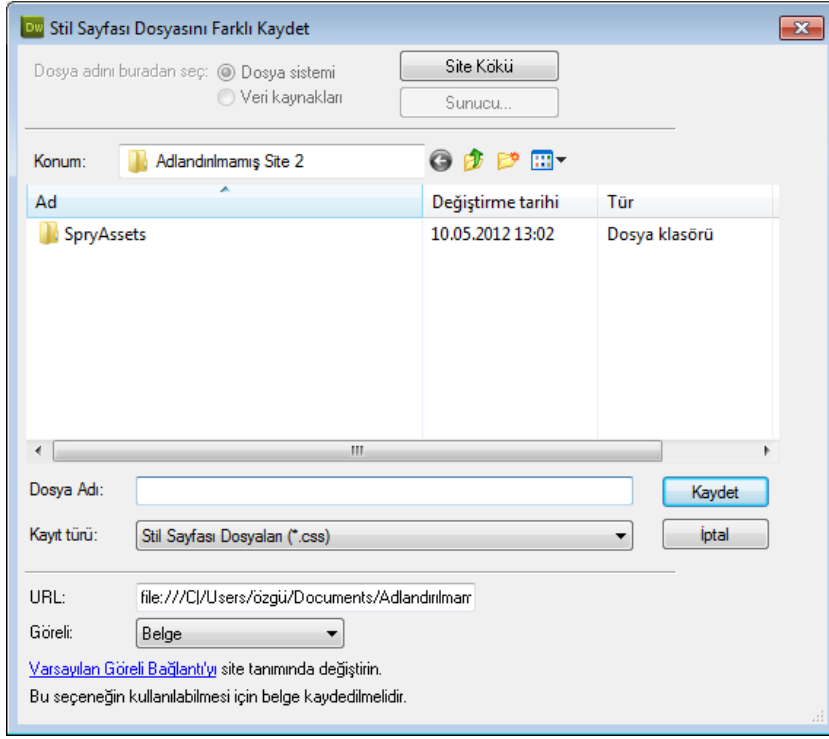
Stiller sayfa içinde kullanılabildiği gibi harici olarak da tanımlanıp istenildiği zaman çağrılıp kullanılabilme özelliğine sahiptirler.

Harici stil sayfası oluşturmak için CSS stilleri panelini açıp oradan *Yeni CSS Kuralını* (📄) seçerek “Yeni CSS Kuralı” penceresini açınız. (Şekil 1.2)

Şekil 1.5: Yeni CSS kuralı penceresi kural tanımı bölümü

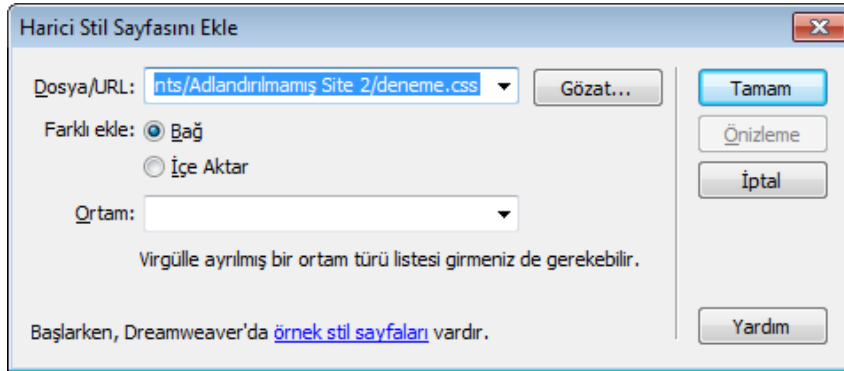
Seçici türü, seçici adını belirleyip, Yeni CSS kuralı penceresinin alt tarafında yer alan Kural tanımı kısmından “Yeni stil sayfası dosyası” seçeneğini seçip tamam düğmesine bastığımız zaman karşınıza Şekil 1.6’ daki “Stil Sayfası dosyasını farklı kaydet” penceresi gelecektir.

Şekil 1.6: Stil sayfası dosyasını farklı kaydet penceresi

Dosya adı yazılıp kaydet düğmesine basıldığı zaman karşınıza gelen pencereden istediğiniz stilleri belirleyip tamam düğmesine basıldığında, istediğiniz zaman istediğiniz sayfada kullanabileceğiniz harici stil tanımlanmış olacaktır.

Önceden hazırlanmış olan harici stil dosyasını sitenizde kullanmak için; CSS stilleri panelinin sağ alt köşesinde bulunan Stil sayfasını ekle(📎) düğmesine tıklanır.

Şekil 1.7: Harici stil sayfasını ekle penceresi

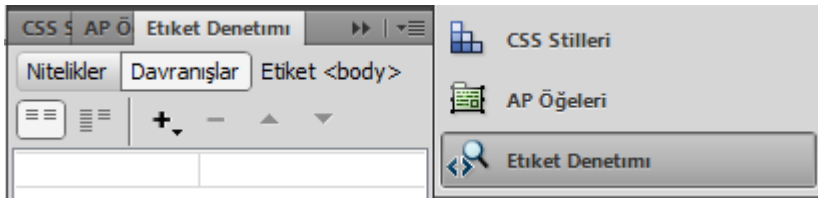
Harici stil sayfasını ekle penceresinden eklenmek istenen stil dosyası seçilir ve Tamam düğmesine tıkladığında stil dosyası sayfaya eklenmiş olur.

1.3. Davranışlar

Web tasarım editörü kod yazmaya gerek kalmadan belgelere Javascript kodları yerleştirir. Böylelikle ziyaretçiler web sayfaları üzerinde birtakım görevler başlatabilirler. Bunlar, davranışlar sayesinde gerçekleşmektedir. **Davranış**, bir olay veya olay sayesinde tetiklenen bir eylemin birleşimidir. Örneğin sayfayı ziyaret eden bir kişinin sayfada yer alan bir buton üzerine geldiği veya tıkladığı zaman gerçekleşen renk değişikliği bir davranıştır.

Web tasarımı editörünü kullanarak sayfaya davranışlar eklemek için **Davranışlar** paneli kullanılır.

Davranışlar panelinin görüntülenmesi için **Pencere** menüsünden **Davranışlar** veya klavyeden **Shift+F4** tuş grubu kullanılır.

Şekil 1.8: Etiket denetimi paneli

1.4. Davranış Türleri

Web tasarım editöründe kullanabileceğiniz davranış türleri:

- AP Öğesini Sürükle
- Atla Menüsü
- Atla menüsü git
- Açılır mesaj
- Efektler
- Ekleniyi Denetle
- Formu Doğrula
- Görüntü Değiştir
- Görüntü Değiştirme
- Geri Yükleme
- Görüntüleri Önceden yükle
- Javascript Çağır
- Metni ayarla
- Tarayıcı Penceresini Aç,
- URL'ye git
- Özelliği Değiştir
- Öğeleri Göster/Gizle
- Başka Davranışlar Al'dır.

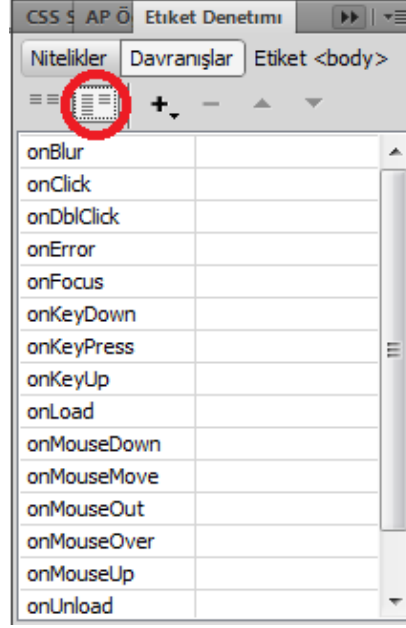
1.5. Ziyaretçi Tarafı Etkileşim

Ziyaretçiler sayfa içinde gezinirken programcı tarafından daha önceden belirlenmiş noktalarda tarayıcı bir olay üretir ve yanıt olarak bir JavaScript kodunu çağırıp çağırılmayacağını denetler.

Bir davranış oluşturulduğunda bu davranışları tetikleyecek olayların neler olacağını seçilmesi gerekmektedir. Olaylar, ziyaretçilerin sayfanızda bir işlem gerçekleştirdiğini gösteren mesajlardır.

Davranışlar panelinin Eylemler (+) menüsünde listelenen eylemlerle ilişkilendirilmiş bir takım olaylar mevcuttur.

Bu olayların neler olduğu Şekil 1.9'da gösterilmiştir.

Şekil 1.9: Ziyaretçi etkileşimi sırasında gerçekleşen olaylar

Web tasarım editöründe kullanılan olaylar ve görevleri aşağıda verilmiştir.

- **onBlur:** Odaklanmanın kaybedilmesi durumunda meydana gelir.
- **onClick:** Kullanıcı nesne üzerinde fareye tıkladığı zaman oluşmaktadır.
- **onDoubleClick:** Kullanıcı nesne üzerine çift tıkladığı zaman meydana gelmektedir.
- **onError:** Sayfanın yüklenmesi sırasında oluşan hatalarda meydana gelen olaydır.
- **onFocus:** İmlecin odaklandığı durumda meydana gelmektedir.
- **onKeyDown:** Klavyedeki bir tuşa basıldığı zaman oluşan olaydır.
- **onKeyPress:** Bir tuşa basılıp bırakıldığı zaman gerçekleşmektedir.
- **onKeyUp:** Bir tuşun bırakılması durumunda meydana gelen olaydır.
- **onLoad:** Sayfanın yüklendiği durumu gösteren olaydır.
- **onMouseDown:** Kullanıcının nesne üzerinde farenin herhangi bir tuşuna bastığı anda gerçekleşerek tetiklenen olaydır.
- **onMouseMove:** Kullanıcının fare işaretçisini bir nesne üzerinde hareket ettirdiği zaman gerçekleşen olaydır.
- **onMouseOut:** Farenin odaklanmış olduğu elemandan uzaklaşması durumunda meydana gelmektedir.
- **onMouseOver:** Fare imlecinin nesne üzerine odaklanması durumunda gerçekleşen olaydır.

- **onMouseUp:** Nesne üzerinde basılmış olan fare düğmesi bırakıldığı durumda gerçekleşen olaydır.
- **onUnload:** Dökümanın pencere veya çerçeveden atıldığında gerçekleşen olaydır.

İlgili nesneye bağlı olarak Olaylar menüsünde farklı olaylar görüntülenebilir.

1.6. Davranışları Ekleme ve Düzenleme

➤ AP ögesini sürükle

AP öğeleri (mutlak konumlu öğeler), kendisine atanmış mutlak bir konuma sahip, özellikle bir div etiketi ya da başka herhangi bir etiket olan bir HTML sayfası öğeleridir. AP öğeleri metin, görüntü ya da HTML belgelerinin gövdesine yerleştirebileceğiniz diğer herhangi bir içerik olabilir.

Sayfanıza eklemiş olduğunuz bir AP öğesini sürükleyerek taşıma işlemi yapabilirsiniz.

Sayfanıza eklemiş olduğunuz AP öğesini sabit durumundan çıkarmak için Davranışlar panelinden simgesine tıklayıp açılan listeden AP öğesini sürükle seçeneği ile istediğiniz konuma sürükleyebilirsiniz.

➤ Atla menüsü

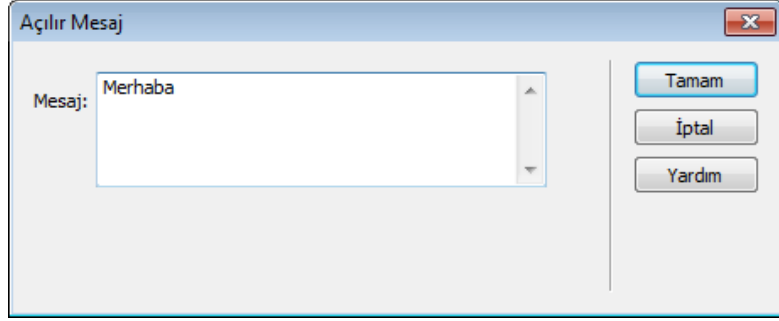
Oluşturduğunuz bir atla menüsüne (jump menü) davranış eklemek için kullanılan seçenektir. Oluşturulan Atla menüsü seçilir ve Davranışlar panelinden simgesine tıklayıp açılan listeden *Atla Menüsü* seçeneğine tıklanır. Menü üzerinde istenilen değişiklik yapıldıktan sonra olayı tetikleyecek davranış seçilir.

➤ Atla menüsü git

Atla menüsünün eklenmesi sırasında “menüden sonra git düğmesi ekle” seçeneğinin seçilmiş olduğu durumlarda aktif olur. Menü üzerinde istenilen değişiklik yapıldıktan sonra olayı tetikleyecek davranış seçilir.

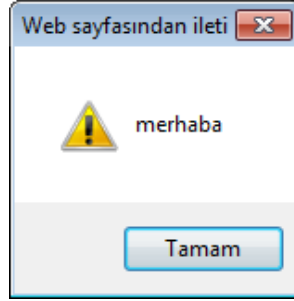
➤ Açılır mesaj

Sayfanıza açılır mesaj eklemek için Davranışlar panelinden simgesine tıklayıp açılan listeden *Açılır Mesaj* seçilir. Gelen pencere içindeki mesaj alanına mesajınızı yazıp *Tamam* düğmesine tıklanır (Şekil 1.10).

Şekil 1.10: Açılır mesaj ekleme penceresi

Açılır mesaj eylemi OnLoad kısmında çalıştığından, sayfayı tarayıcıda görüntülediğimizde sayfa yüklendiği anda aşağıdaki gibi bir mesajla karşılaşılacaktır.

➤ **Efektler**

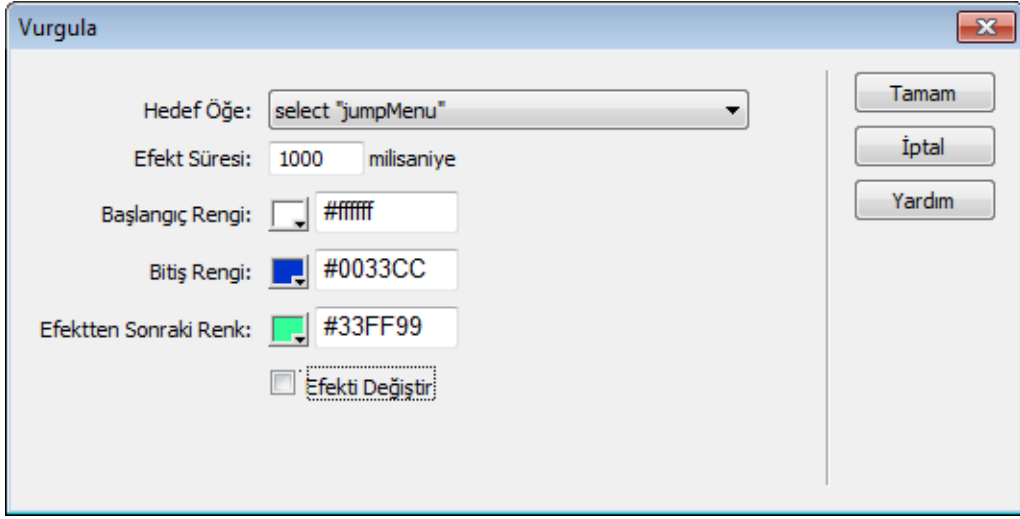
Sayfanıza eklemiş olduğunuz nesnelere efektler ekleyebilir ve web sitenizin daha zengin bir görünüme kavuşmasını sağlayabilirsiniz.

Büyüt/Küçült, Ez, Görün/Soldur, Kaydır, Perdele, Salla ve Vurgula şeklinde efekt türleri mevcuttur.

Modül içinde *Vurgula* efekti ve *Salla* efekti ayarlarının nasıl yapıldığını öğreneceğiz.

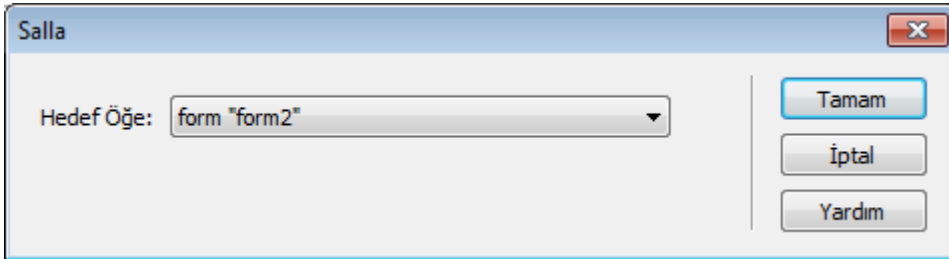
Vurgula efekti ile nesnelere renk vererek bir hareket oluşturabilirsiniz.

Davranışlar panelinden simgesine tıklayıp açılan listeden Efektler, ardından da Vurgula seçeneği seçilir. Hedef öge ile hangi nesneye vurgulama yapılacağı belirlendikten sonra diğer ayarlar yapıp Tamam düğmesine tıklanır.

Şekil 1.11: Vurgula efekti ararları penceresi

Salla Efekti ile nesnelere sağa sola sallayabilirsiniz. Bunun için *Davranışlar* panelinden simgesine tıklayıp açılan listeden *Efektler*, ardından da *Titre* seçeneği seçilir. *Hedef Öğe* ile hangi nesnenin sallanacağı belirlendikten sonra *Tamam* düğmesine tıklanır.

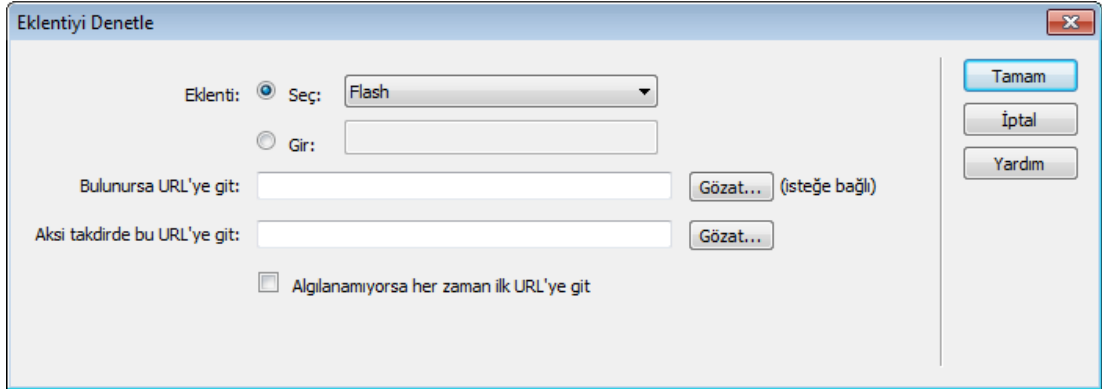

Şekil 1.12.: Salla efekti ayar penceresi

➤ Eklenti denetle

Sayfanıza eklemiş olduğunuz flash filmlerini ziyaretçilerin izleyebilmesi için birtakım eklentiler gereklidir. Eklenti denetle seçeneği ile gerekli eklentilerin olup olmadığını kontrol edebilirsiniz.

Bunun için *Davranışlar* panelinden simgesine tıklayıp açılan listeden *Eklenti Denetle* seçeneği seçilir.

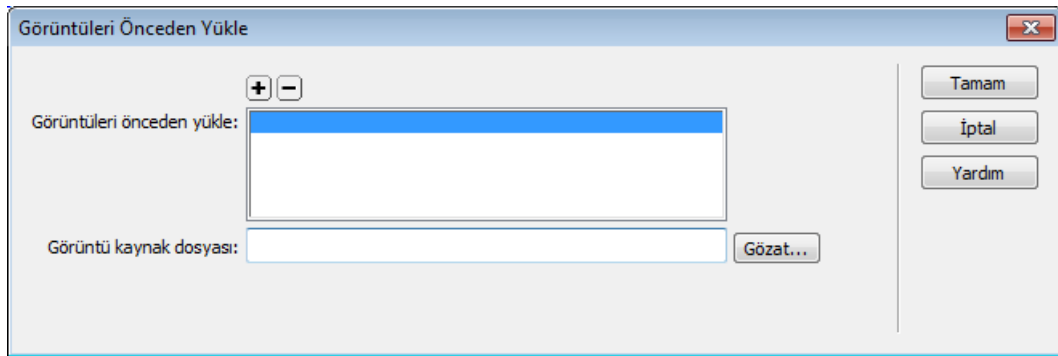

Şekil 1.13: Eklenti denetle penceresi

➤ **Görüntüleri önceden yükle**

Görüntüleri önceden yükle seçeneği, sayfanın ilk açıldığı anda gösterilmeyen görüntüleri önbelleğe alıp görüntülenme süresini kısaltmak için kullanılır.

Görüntüleri önceden yükle davranışı eklemek için Davranışlar panelinden simgesine tıklayıp açılan listeden Görüntüleri önceden yükle seçeneği seçilir.

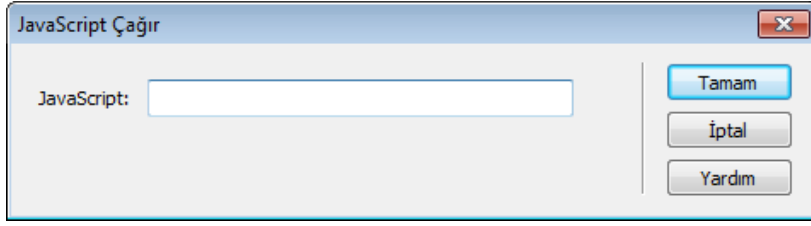

Şekil 1.14: Görüntüleri önceden yükle penceresi

Önceden yüklenmesi istenilen görüntüyü seçmek için Gözet düğmesine tıklayıp görüntü dosyaları seçilir. + işareti ile ekleme işlemine isteğe göre devam edilir.

➤ **Javascript çağır**

Javascript çağır davranışı eklemek için Davranışlar panelinden simgesine tıklayıp açılan listeden Javascript çağır seçeneği seçilir. Açılan pencerede Javascript yazan alana script kodu yazılıp tamam düğmesine tıklanır.

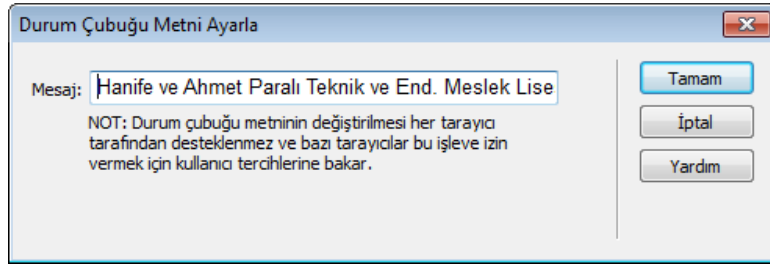

Şekil 1.15: Javascript çağır penceresi

➤ Metni ayarla

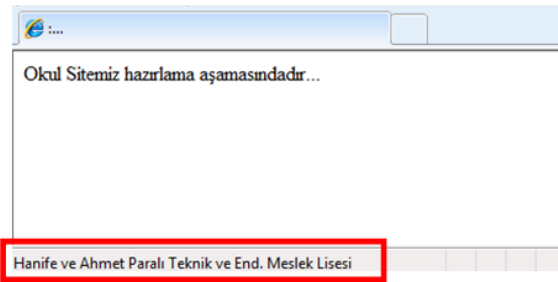
Web tasarımı editöründe davranışlar kullanarak istediğiniz bir metnin durum çubuğunda görüntülenmesini sağlayabilirsiniz.

Durum çubuğunda bir metni eklemek için Davranışlar panelinden simgesine tıklayıp açılan listeden Metni ayarla, ardından da *Durum Çubuğu Metni Ayarla* seçilir. Şekil 1.16'deki alana mesajınızı yazıp tamam düğmesine tıklanır.

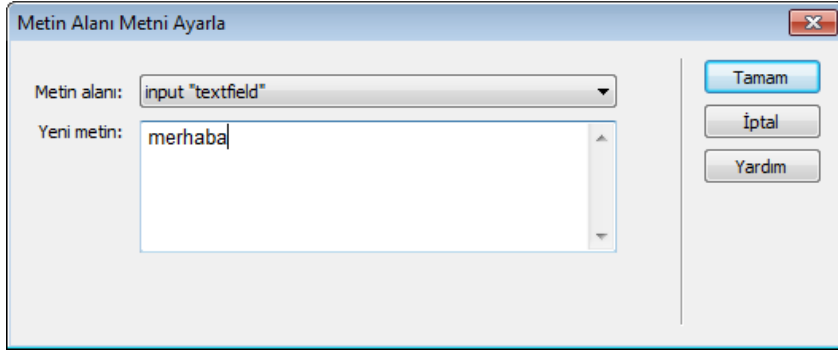
Şekil 1.16: Durum çubuğu metni ayarla penceresi

Sayfanın tarayıcıdaki görüntüsü Şekil 1.17'deki gibi olacaktır.

Şekil 1.17: Durum çubuğu metni örneği

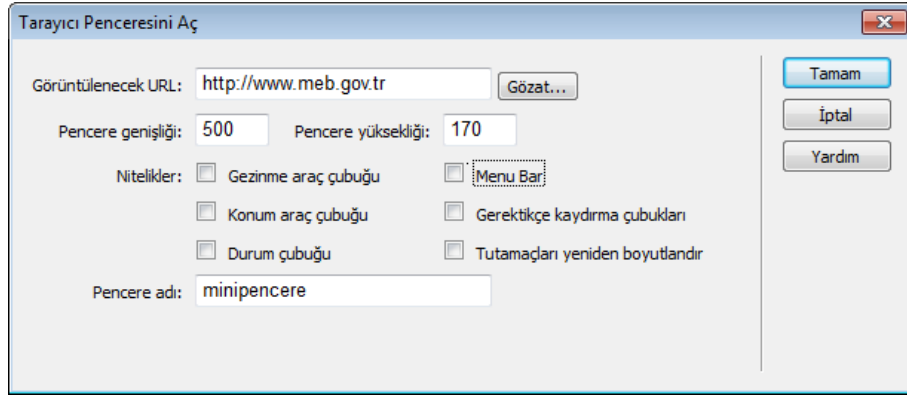
Metni ayarla davranışı altında yer alan diğer bir seçenek ise Metin Alanı Metni Ayarlarıdır. Bunun için sayfamıza bir form ve metin alanı ekleyelim. Metin alanını seçip Metin alanını ayarla penceresinden yeni metin girilerek bu davranış gerçekleşir.

Şekil 1.18: Metin alanı “metni ayarla” penceresi

➤ **Tarayıcı penceresini aç**

Sitenize ait olan veya herhangi bir web sayfasının belirlediğiniz ölçülerde Sayfanız yüklendiği zaman harici olarak açılmasını istediğiniz durumlarda veya bir bağlantıya tıkladığı zaman o bağlantının sizin belirleyeceğiniz ölçülerdeki bir pencerede açılmasını istediğiniz durumlarda kullanılır. Bunun için Davranışlar panelinden simgesine tıklayıp açılan listeden Tarayıcı Penceresini Aç seçilir. Şekil 1.19’deki pencere açılacaktır.

Şekil 1.19: Tarayıcı penceresini aç penceresi

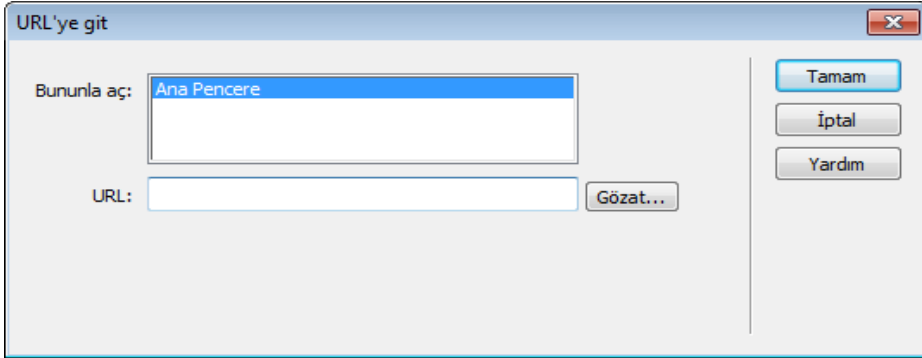
Nitelikler kısmından istediğiniz araç çubuklarının tarayıcı penceresinde görüntülenip görüntülenmeyeceğini belirleyebilirsiniz.

Tamam düğmesine basıp tarayıcıyı çalıştırdığımızda Milli Eğitim Bakanlığının internet sitesi belirlenen pencere ölçü ve özelliklerine göre açılacaktır.

➤ URL'ye git

Bir öğeye (metin, resim, v.s) URL'ye Git davranışı ekleyerek istediğiniz bir adrese gitmesini sağlayabilirsiniz. Bunun için Davranışlar panelinden simgesine tıklayıp açılan listeden URL'ye git seçilir. Açılan pencereden gitmesini istediğiniz URL adresi seçilip tamam düğmesine tıklanır.

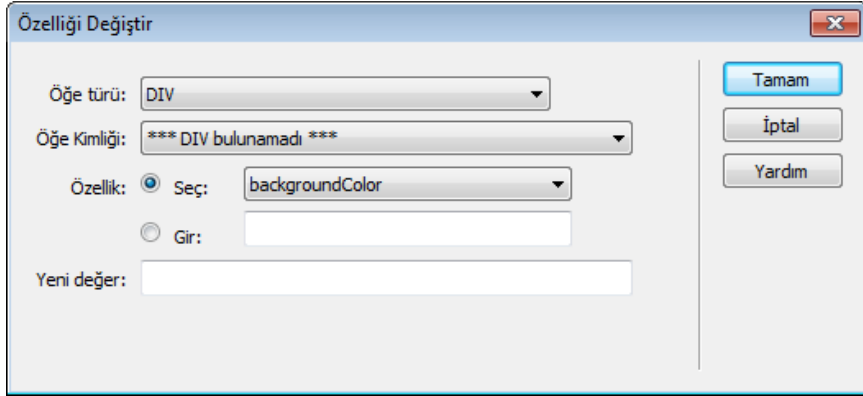

Şekil 1.20: URL'ye git penceresi

`onLoad` URL'ye git özelliği verilerek de sayfa yüklendiği anda istediğiniz URL adresine yönlendirilmesini de sağlayabilirsiniz.

➤ Özelliği değiştir

Bir öğenin özelliğini değiştirmek için kullanılır. Bir öğenin özelliğini değiştirmek için Davranışlar panelinden simgesine tıklayıp açılan listeden Özelliği Değiştir seçilir.

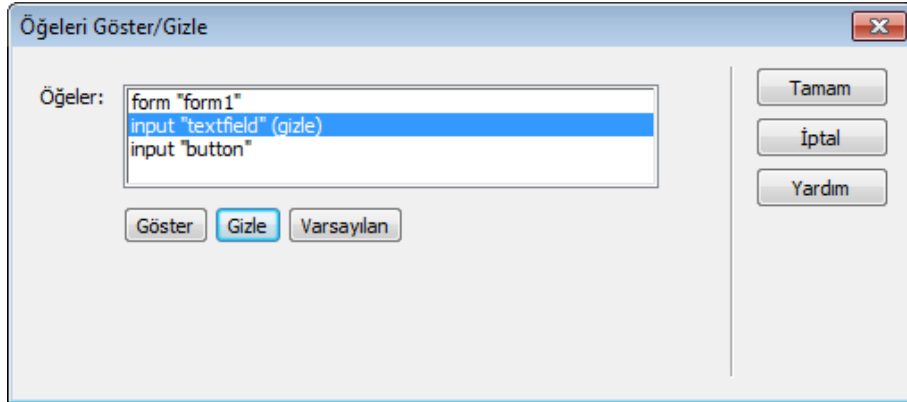

şekil 1.21: “Özelliği Değiştir” penceresi

Öge Türü bölümünden özelliği değiştirilecek olan ögenin türü, Öge kimliği bölümünden ise özelliği değiştirilecek olan öge seçilir. Seç kısmından değiştirilecek özellik ve yeni değer kısmından ise özelliğin yeni değer girilip Tamam düğmesine tıklanır.

➤ Ögeleri göster/gizle

Sayfaya eklenmiş olan ögelerin gösterilip gizlenmesini sağlar. Bir ögeye göster/gizle davranış eklemek için Davranışlar panelinden simgesine tıklayıp açılan listeden Ögeleri Gözter/Gizle seçilir. Gizlemek istediğiniz ögenin üzerine tıklayıp Gizle düğmesine basılır.

şekil 1.22: “Ögeleri Göster / Gizle” penceresi

  ile ögenin üzerine gelip tıklanığı zaman göster/gizle eylemi gerçekteşir.

UYGULAMA FAALİYETİ

Aşağıda verilen işlem basamaklarını takip ederek konuyu daha da pekiştirelim.
Öneriler kısmı, uygulama faaliyeti için yönlendirici olacaktır

İşlem Basamakları	Öneriler
<ul style="list-style-type: none">➤ Web tasarım editörünü çalıştırınız.➤ İstiklal Marşımızın ilk dört kıtasını yazınız ve sayfayı İstiklal.html olarak kaydediniz.	<ul style="list-style-type: none">➤ F12 tuşu ile tarayıcıdaki halini görünüz.
<ul style="list-style-type: none">➤ İstiklal.html sayfasına aşağıdaki özelliklerde sayfa içi CSS oluşturunuz.Seçici ismini de “İstiklal” olarak belirleyiniz.➤ Arka plan rengi #6CC➤ Font family: Courier New, Courier, monospace➤ Font color: #006➤ Font size: 12	<ul style="list-style-type: none">➤ Özellikler bölümünden CSS kuralı düzenleyiniz.
<ul style="list-style-type: none">➤ İstiklal.html sayfası yüklendiği zaman “Ne Mutlu Türküm Diyene” özdeyişini açılır mesaj olarak ekranda görüntüleyiniz.	<ul style="list-style-type: none">➤ Davranışlar panelini kullanınız.
<ul style="list-style-type: none">➤ Sayfaya Türk bayrağı görüntüsü ekleyiniz ve bu görüntüye tıkladığı zaman görüntünün büyümesini sağlayınız.	<ul style="list-style-type: none">➤ Efektler → Büyüt/küçült seçerek
<ul style="list-style-type: none">➤ Durum çubuğuna “İstiklal Marşı” mesajını yazdırınız.	<ul style="list-style-type: none">➤ Metni Ayarla → Durum Çubuğu Metni Ayarla
<ul style="list-style-type: none">➤ Web sayfanız yüklendiği zaman “meb.gov.tr” adresinin 500x500 ebatlarında harici olarak açılmasını sağlayınız.	<ul style="list-style-type: none">➤ Tarayıcı Penceresini Aç Davranışını Kullanınız.

KONTROL LİSTESİ

Bu faaliyet kapsamında aşağıda listelenen davranışlardan kazandığınız beceriler için **Evet**, kazanmadığınız beceriler için **Hayır** kutucuğuna (X) işareti koyarak kendinizi değerlendiriniz.

Değerlendirme Ölçütleri		Evet	Hayır
1.	Web tasarım editörünü kullanarak sayfa içinde CSS kullandınız mı?		
2.	Harici CSS sayfaları oluşturduunuz mu?		
3.	Web tasarım editörünü kullanarak nesnelere üzerinde davranışlar oluşturduunuz mu?		
4.	Ziyaretçi tarafı etkileşimde kullanılan olayların neler olduğunu öğrendiniz mi?		

DEĞERLENDİRME

Değerlendirme sonunda **“Hayır”** şeklindeki cevaplarınızı bir daha gözden geçiriniz. Kendinizi yeterli görmüyorsanız, öğrenme faaliyetini tekrar ediniz. Bütün cevaplarınız **“Evet”** ise **“Ölçme ve Değerlendirme”**ye geçiniz.

ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME

Aşağıdaki cümlelerin başında boş bırakılan parantezlere, cümlelerde verilen bilgiler doğru ise **D**, yanlış ise **Y** yazınız.

1. () CSS stilleri paneline klavyeden Ctrl+F1 tuşları kullanılarak erişilir.
2. () Web tasarımı editörü kullanılarak harici stil sayfaları oluşturulabilir.
3. () İmlecin odaklandığı durumda meydana gelen olay OnFocus'dur.
4. () Hazırlamakta olduğunuz sayfaya açılır mesaj eklemek için Ekle menüsü kullanılır.
5. () Javascript çağır davranışını kullanarak istenilen javascript kodunun sayfada kullanılması sağlanır.

DEĞERLENDİRME

Cevaplarınızı cevap anahtarıyla karşılaştırınız. Yanlış cevap verdiğiniz ya da cevap verirken tereddüt ettiğiniz sorularla ilgili konuları faaliyete geri dönerek tekrarlayınız. Cevaplarınızın tümü doğru ise bir sonraki öğrenme faaliyetine geçiniz.

ÖĞRENME FAALİYETİ-2

AMAÇ

Spry nesnelere kullanabileceksiniz.

ARAŞTIRMA

- Web sayfalarında kullanılacak görsel efektleri ve menü türlerini araştırınız.

2. SPRY

2.1. SPRY framework

Spry çerçevesi, ziyaretçilere görsel olarak daha gelişmiş, daha etkili web sayfaları hazırlayıp sunmak amacıyla kullanılan bir JavaScript kütüphanesidir. Spry kullanarak hazırlamakta olduğunuz belgelerimize basit JavaScript kodlarıyla çeşitli türlerde efektler ekleyebilir ve sitenizin daha zengin bir görünüme sahip olmasını sağlayabilirsiniz.

Spry çerçeveleri kullanılarak hazırlanmış olan sayfalar ziyaretçilerin yenilemesine gerek kalmadan kendi kendilerini yenileme özelliğine sahiptirler.

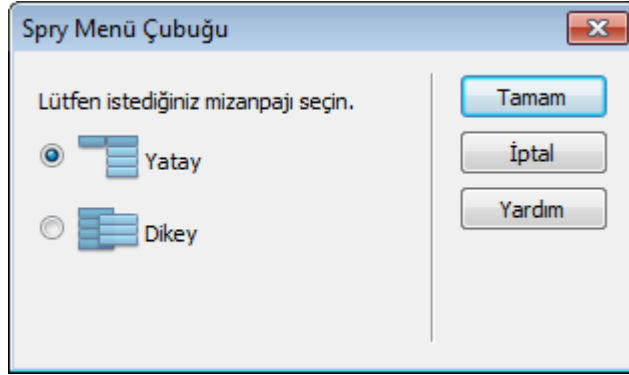
2.2. SPRY Nesnelere Ekleme ve Düzenleme

Sayfanıza Spry nesnelere iki farklı yol kullanarak ekleyebilirsiniz.

- **Ekle** menüsünden **Spry** seçeneği ile
- **Ekle** panelinden() Spry seçeneği ile
- **Spry** menü çubuğu eklemek:

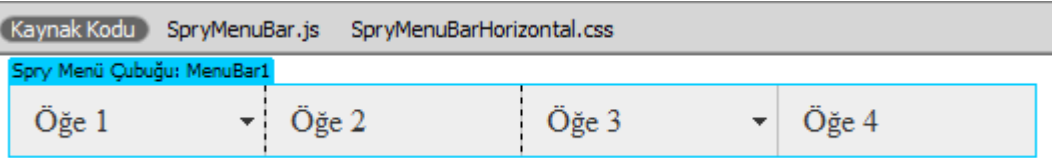
Spry menü çubuğu fare ile üzerine gelindiği zaman alt menülerin açılmasını sağlayan butonlar oluşturmak için kullanılır.

Spry menü çubuğu eklemek için imleci editör sayfanızda menü çubuğunu eklemek istediğiniz yere konumlandırıp **Ekle** menüsünün altında yer alan **Spry** seçenekleri içinden **Spry Menü Çubuğu** seçeneği tıklanır. Spry menü çubuğunun yönünü (yatay/dikey) belirleyeceğiniz pencere açılacaktır (Şekil 2.1).

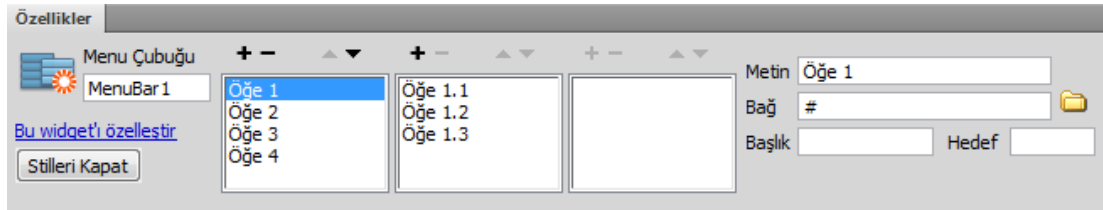
Şekil 2.1: Spry menü çubuğu penceresi

İstediğiniz mizanpaj şeklini seçip Tamam düğmesine tıkladığınızda spry menü çubuğu Şekil 2.2'deki gibi sayfanıza eklenecektir.

Şekil 2.2: Yatay düzende spry menü çubuğu eklemek

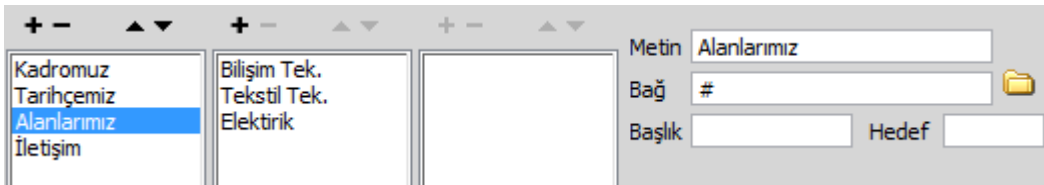
Eklemiş olduğunuz menü çubuğunda düzenlemeler yapmak için menü çubuğunun sol üst köşesinde yer alan mavi şeride tıklanır ve Şekil 2.3'deki özellikler bölümünün açılması sağlanır.

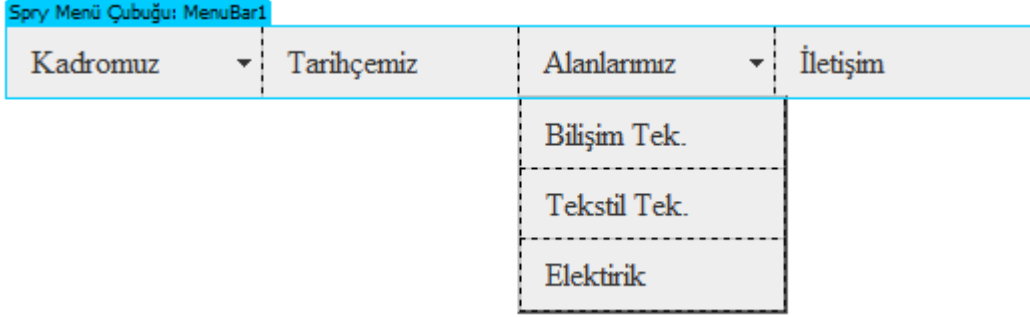

Şekil 2.3: Menü çubuğu özelliklerini düzenleme bölümü

Not: Özellikler kısmı web tasarımı editörü ekranında görüntülenmemişse **Pencere** menüsünden **Özelliklere** veya klavyeden **Ctrl+F3** tuşlarına basmanız gerekir.

İsmi değiştirmek istediğiniz öğenin metin bölümüne gelip istediğiniz ismi yazabilirsiniz.

Yeni bir menü öğesi eklemek için(+), var olan bir menü öğesini kaldırmak için ise (-) işaretlerine tıklamak gerekmektedir. Öğeyi yukarı/aşağı taşı(▲▼) işaretleri ise menü öğelerinin yerlerini değiştirmek, altta bulunan öğeyi yukarıya, üstte bulunan öğeyi ise aşağıya taşımak için kullanılır.

Bağ kısmı ile bağ kurulacak olan sayfa, dosya belirlenerek link verilmesi sağlanır.

Hedef, seçeneği ile sayfanın açılmasını istediğimiz konum belirlenir.(_Blank, _Parent, _Self, _Top seçeneklerinden istenilen boş alana yazılır.)

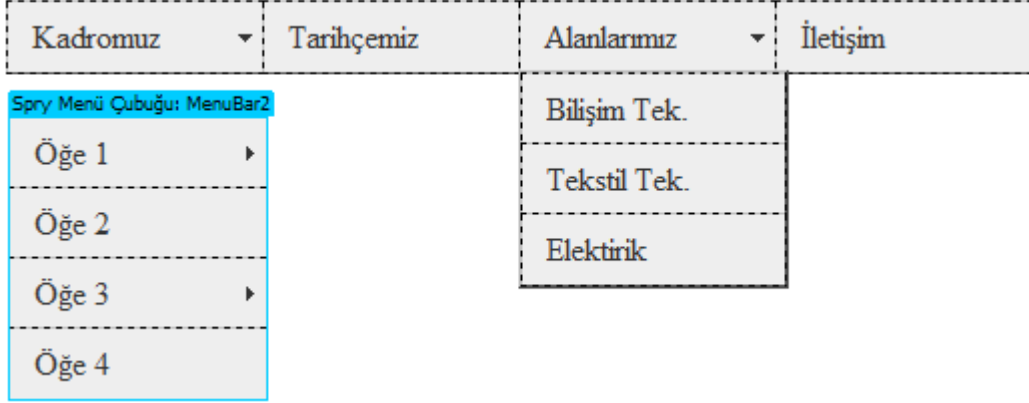
Spry menü çubuğunun özellikler bölümünde yer alan **Stilleri Kapat** düğmesi ile stiller kapatılıp menü daha ayrıntılı bir şekilde görüntülenir.

Spry Menü Çubuğu: MenuBar1

- [Kadromuz](#)
 - [İdari Kadro](#)
 - [Öğretmen Kadrosu](#)
 - [Personel](#)
- [Tarihçemiz](#)
- [Alanlarımız](#)
 - [Bilişim Tek.](#)
 - [Tekstil Tek.](#)
 - [Elektrik](#)
- [İletişim](#)

“Stilleri Aç” düğmesine tıklayarak görüntüyü eski haline getirebilirsiniz.

Eklemiş olduğunuz yatay menü çubuğunu dikey menü çubuğuna dönüştürmek için öncelikle sayfanın herhangi bir yerine dikey menü çubuğu eklemek gerekir.

Dikey menü çubuğunu ekledikten sonra sayfa kaydedilir ve kaydetme işleminden sonra da eklemiş olduğunuz dikey menü çubuğunu silmeniz gerekmektedir.

Dikey menü çubuğunu sildikten sonra Yatay menü çubuğu üzerindeki mavi şeritte sağ tuşa tıklayarak açılan menüden CSS Stilleri ardından da MenuBarVertical seçeneğine tıklanır. Böylece yatay olarak eklemiş olduğunuz menü çubuğu dikey menü çubuğuna dönüştürülmüş olur.

Eklemiş olduğunuz Spry menülerinin yazı rengi, zemin rengi v.s gibi özelliklerini de CSS yardımı ile değiştirip düzenleyebilirsiniz. Bunun için özellikler bölümünde yer alan CSS kısmı veya fare sağ tuşundan CSS stilleri kullanılır.

➤ Spry sekmeli paneller eklemek

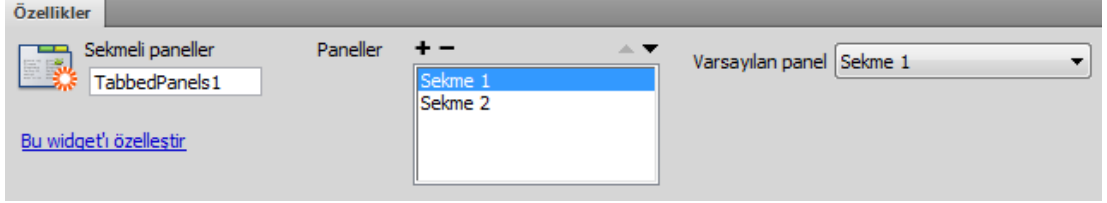
Web tasarımı editörünü kullanarak sitenize Spry sekmeli paneller ekleyebilirsiniz.

Web sayfanıza sekmeli panel eklemek için **Ekle** menüsünün **Spry** komutu altında yer alan **Spry Sekmeli Paneller** seçeneğine tıklanır.

Şekil 2.4: Spry sekmeli panel eklemek

Spry sekmeli panellerle ilgili düzenlemeleri yapacağımız özellikler penceresinin açılmasını sağlamak için spry sekmeli panellerin üst kısmında yer alan mavi şerite tıklanır ve Şekil 2.5’deki **Özellikler** bölümü görüntülenir.

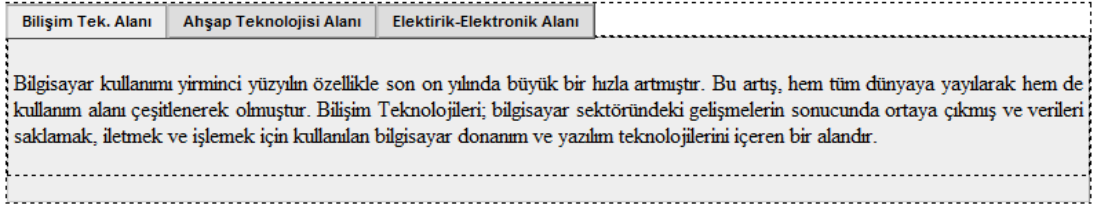

Şekil 2.5: Spry sekmeli paneller özellikler bölümü

Yeni bir sekme eklemek için (+), varolan bir sekmeyi kaldırmak için ise (-) işaretlerine tıklamak gerekmektedir. Sekmeyi yukarı, aşağı taşı (▲ ▼) işaretleri ise sekmelerin yerlerini değiştirmek için kullanılır.

Düzenlemek istediğiniz sekmenin üzerine gelip gerekli değişiklikleri yapabilir, istediğiniz içeriği oluşturabilirsiniz.

Sekme başlıklarının üzerine gelindiği zaman beliren (👁) simgesine tıklayarak sekmeler arası geçiş yapabilir, o başlığa ait içeriği etkinleştirip düzenleyebilirsiniz.

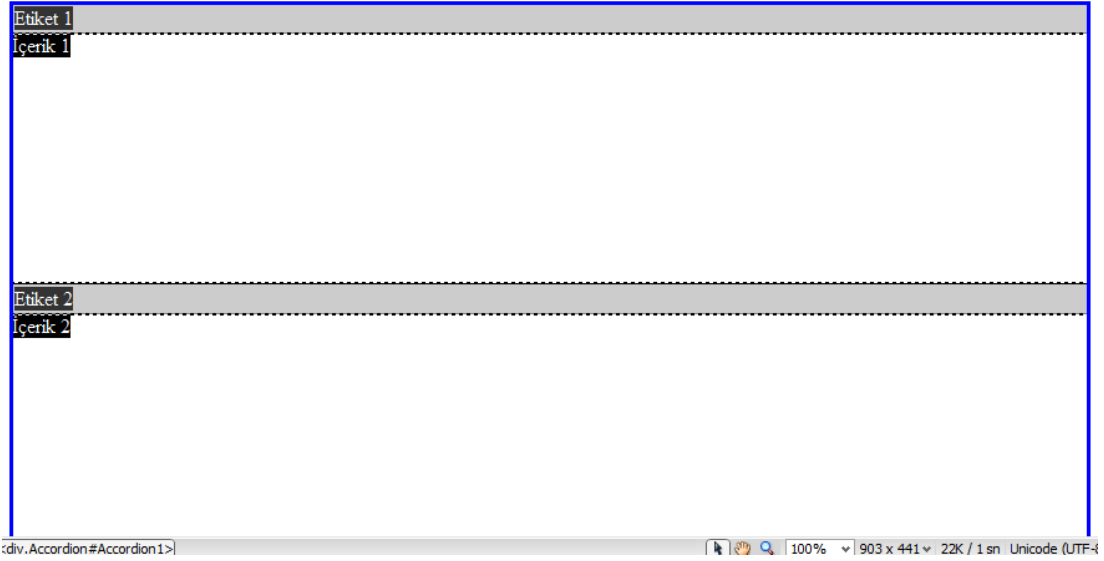

İstediğiniz sekme veya yazıya link vermek için, link verilecek bölüm seçilip farenin sağ tuşuna tıklayarak açılan menüden “Bağ oluştur” seçilerek istenilen sayfa, resim veya dosyaya yönlendirmesinin yapılmasını sağlayabilirsiniz.

➤ **Spry akordeonu eklemek**

Akordeon aracını kullanarak açılıp kapanan paneller oluşturabilirsiniz.

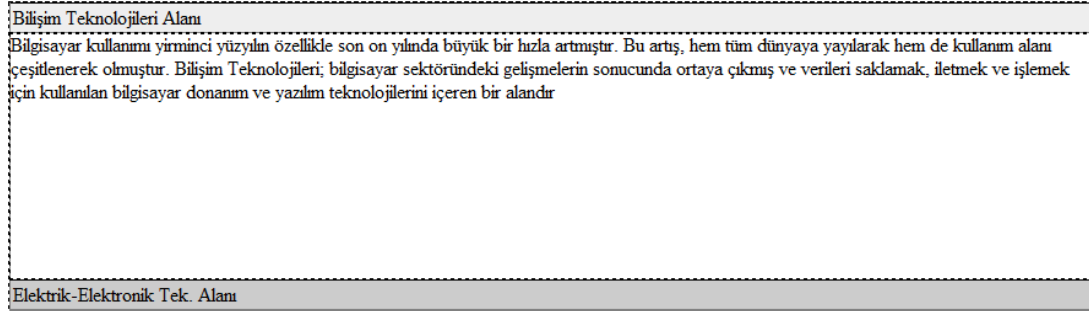
Çalışmakta olduğunuz sayfaya Spry Akordeonu eklemek için, **Ekle** menüsündeki **Spry Akordeonu** komutuna tıklayıp açılan menüden **Spry Akordeonu** seçilir.

Şekil 2.6: Spry akordeonu eklemek

Spry akordeonunun özellikler bölümünden yeni etiketler ekleyebilir, mevcut etiketleri silebilir ve etiketlerin yerlerini değiştirebilirsiniz.

İstedığınız etiketin içeriği ile ilgili düzenleme yapmak için fare ile başlığın üzerine gelindiği zaman beliren (👁️) simgesine tıklayarak etiketler arası geçiş yapıp içeriği düzenleyebilirsiniz. Etiket1, etiket2, İçerik1, İçerik2 yazılarını silip istediğinizi yazabilirsiniz.

➤ Spry araç ipucu

Kullanıcıların, site üzerinde herhangi bir nesnenin üzerine gittiği zaman bir açıklama görmesi istenildiği zaman kullanılır.

Çalışmakta olduğunuz sayfaya Spry Araç ipucu eklemek için, **Ekle** menüsündeki **Spry** komutuna tıklayıp açılan menüden **Spry Araç İpucu** seçilir.

Araç ipucu tetikleyici buraya gelecek.

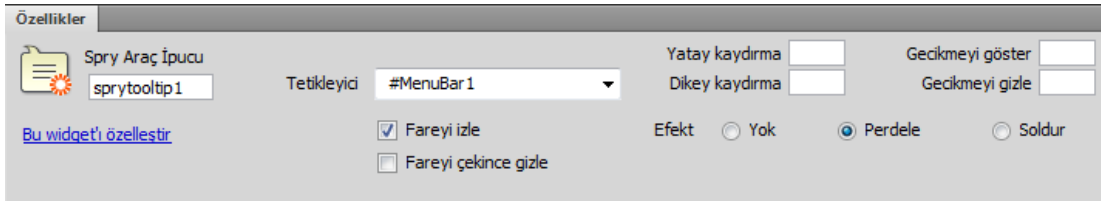
Spry Araç İpucu: sprytooltip1

Araç ipucu içeriği buraya gelecek.

Şekil 2.7: Spry Araç İpucu

“Araç ipucu içeriği buraya gelecek” yazısının olduğu kısma tıklayıp istediğiniz açıklamayı yazabilirsiniz.

Spry araç ipucu ile ilgili düzenlemeleri yapacağımız özellikler penceresinin açılmasını sağlamak için spry araç ipucunun üst kısmında yer alan mavi şerite tıklanır ve Şekil 2.8’deki **Özellikler** bölümü görüntülenir.

Şekil 2.8: Spry Araç ipucu özellikler bölümü

Özellikler bölümünde yer alan efekt kısmından spry araç ipucu görüntülenirken kullanılmak istenilen efekt seçilir.

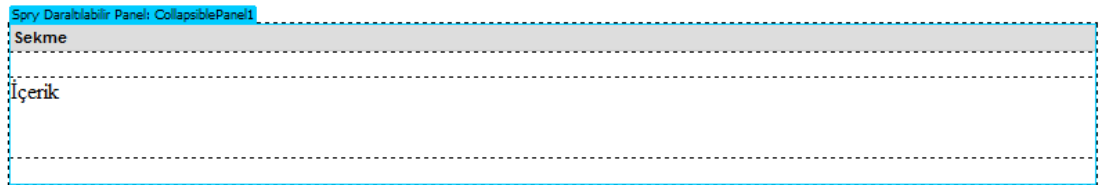
Tetikleyici kısmında ipucunun görüntülenmesini sağlayacak tetikleyici seçilir.

Fareyi izle kısmı ile tetikleyici üzerine fare ile gidilirken spry araç ipucunun fareyi takip etmesi sağlanır.

➤ Spry daraltılabilir panel

Sekme oluşturarak sekmeye tıkladığı zaman istenilen bir içeriğin gösterilip gizlenebilmesi için kullanılır.

Çalışmakta olduğunuz sayfaya Spry Daraltılabilir panel eklemek için, **Ekle** menüsündeki **Spry** komutuna tıklayıp açılan menüden **Spry Daraltılabilir Panel** seçilir.

Şekil 2.9: Spry daraltılabilir panel

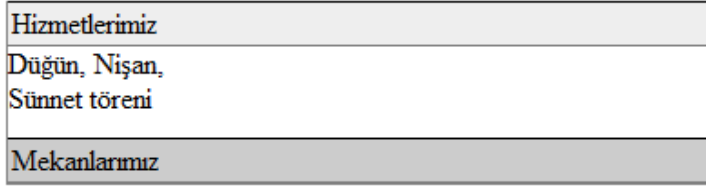
Sekme kısmına istenilen başlık, içerik kısmına ise sekmeye tıkladığı zaman görüntülenmesi istenen içerik yazılarak oluşturulur.

UYGULAMA FAALİYETİ

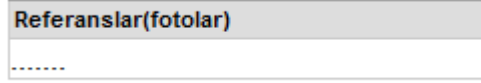

Resim 2.1. Menü

Resim 2.2. Sekmeli Panel

Resim 2.3. Akordeon panel

Resim 2.4. Daraltılabilir menü

İşlem Basamakları	Öneriler
➤ Resim 2.1 de görüldüğü gibi bir menü hazırlayınız	➤ Spry menü çubuğu eklenecektir.
➤ Resim 2.2 de görüldüğü gibi bir sekmeli panel oluşturunuz.	➤ Spry sekmeli panel eklenip içerik oluşturulacaktır.
➤ Resim 2.3 de görüldüğü gibi bir spry akordeonu oluşturunuz.	➤ Ekle menüsünden- spry akordeon seçilecektir.
➤ Resim 2.4 de görüldüğü gibi bir menü hazırlayınız	➤ Ekle menüsünden- spry daraltılabilir panel seçilecektir.

KONTROL LİSTESİ

Bu faaliyet kapsamında aşağıda listelenen davranışlardan kazandığınız beceriler için **Evet**, kazanamadığınız beceriler için **Hayır** kutucuğuna (X) işareti koyarak kendinizi değerlendiriniz.

Değerlendirme Ölçütleri	Evet	Hayır
1. Spry menü çubuğu eklediniz mi?		
2. Spry sekmeli paneller eklediniz mi?		
3. Spry akordeonu eklediniz mi?		
4. Spry araç ipucu oluşturduğunuz mu?		
5. Spry daraltılabilir panel eklediniz mi?		

DEĞERLENDİRME

Değerlendirme sonunda “**Hayır**” şeklindeki cevaplarınızı bir daha gözden geçiriniz. Kendinizi yeterli görmüyorsanız öğrenme faaliyetini tekrar ediniz. Bütün cevaplarınızı “**Evet**” ise “Ölçme ve Değerlendirme” ye geçiniz

ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME

Aşağıdaki cümlelerin başında boş bırakılan parantezlere, cümlelerde verilen bilgiler doğru ise **D**, yanlış ise **Y** yazınız.

1. () Spry menüleri oluşturmak için Ekle menüsünden Ortam komutu seçilir.
2. () Spry menüleri yalnızca yatay şekilde oluşturulur.
3. () Spry akordeonu ekleyerek açılıp kapanan paneller oluşturabilirsiniz.
4. () Kullanıcıların, site üzerinde bir öğrenin üzerine fare ile gittiği zaman bir açıklama görüntülenmesi istendiği durumlarda Spry araç ipucu oluşturulması gerekir.
5. () Çalışmakta olduğunuz sayfaya Spry Daraltılabilir panel eklemek için, Ekle menüsündeki Spry komutuna tıklayıp açılan menüden Spry sekmelin Panel seçilir

DEĞERLENDİRME

Cevaplarınızı cevap anahtarıyla karşılaştırınız. Yanlış cevap verdiğiniz ya da cevap verirken tereddüt ettiğiniz sorularla ilgili konuları faaliyete geri dönerek tekrarlayınız. Cevaplarınızın tümü doğru ise bir sonraki öğrenme faaliyetine geçiniz.

ÖĞRENME FAALİYETİ-3

AMAÇ

Form nesnelerini kullanabileceksiniz.

ARAŞTIRMA

- Web sayfalarında formların kullanım amaçlarını ve nasıl kullanıldığını araştırınız.

3. FORMLAR

“HTML ile Gelişmiş Web İşlemleri” modülünde formlarla ilgili temel bilgileri öğrenmiş, HTML kodlarını kullanarak formlar ve form bileşenleri oluşturmuştuk.

Bu bölümde ise web tasarım editörünün bize sunduğu araçları kullanarak formlar oluşturacak, form nesnelerinin ve eylem türlerinin neler olduğunu hatırlayarak, herhangi bir kod yazmadan web sayfamıza nasıl ekleyeceğimizi öğreneceğiz.

3.1. Formlar ile Çalışma

- **Form oluşturmak:**

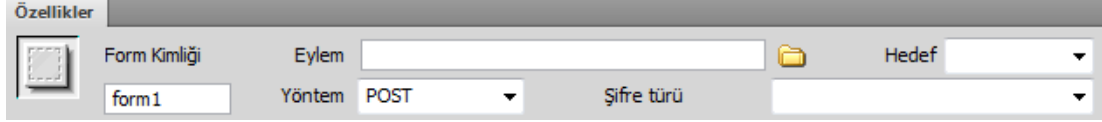
Web tasarımı editörünü kullanarak web sayfalarınıza çeşitli türlerde (başvuru formu, ziyaretçi defteri, talep formu v.s) formlar ekleyebilirsiniz.

Çalışmakta olduğunuz sayfaya form eklemek için **Ekle** menüsünden **Form** komutu seçilerek açılan menüden **Form** seçeneği seçilir. Form eklemek için kullanabileceğiniz diğer bir yol ise **Ekle** panelinde yer alan Formlar bölümünden **Form** nesnesine tıklamak olacaktır.

Şekil 3.1: Form eklemek

Formu sayfaya ekledikten sonra form ile ilgili özellikleri ayarlayacağınız bölüm pencerenin alt tarafında belirecektir.

Burada **Form kimliği** yazan kısımda formun isminin de olacağı belirlenir.

Yöntem kısmı, formdan girilecek olan bilgilerin değerlendirici dosyaya hangi yöntem ile gönderileceğini belirtmek için kullanılır. Method, POST ve Get değerlerini alabilir. Method bölümüne **GET** değeri verildiği zaman kontrollere girilen içerik o anda bulunan adrese eklenip değerlendiriciye gönderilir. **POST** ise form içeriğini direkt olarak değerlendiriciye gönderir

Eylem kısmına formda bulunan verileri işleyecek sayfa veya komut dosyasının adresi yazılır.

Şifre türü kısmında application/x-www-form-urlencoded ve multipart/form-data olmak üzere iki seçenek yer alır. Bunların görevi işlenmek üzere sunucuya gönderilmiş olan verilerin kodlama türünü seçmektir. Eğer Post yöntemi seçilmişse application/x-www-form-urlencoded seçilir. multipart/form-data ise herhangi bir dosya yükleme alanı oluşturulduğu durumlarda seçilir.

3.2. Form Nesneleri

Eklemiş olduğunuz formun işlevsel hale gelmesini sağlamak için hazırlamış olduğunuz forma uygun olarak form nesneleri eklemeniz gerekir.

Web tasarım editörünü kullanarak Metin alanı, Metin Bölgesi, Düğme, Onay Kutusu, Radyo Düğmesi, Seç(Liste/Menü), Dosya alanı, Görüntü Alanı, Gizli Alan, Radyo Grubu, Onay Kutusu Grubu, Atla Menüsü, Alan Kümesi ve Etiket gibi nesneleri ekleyebilirsiniz.

3.2.1. Form Nesneleri Eklemek ve Biçimlendirmek

Form nesneleri eklemek için izlenen yol form eklemekte izlediğiniz yolun aynısıdır. Ekle menüsü veya Ekle panelini kullanarak istediğiniz nesneyi ekleyebilirsiniz.

➤ **Metin alanı (Text field):**

Ekle menüsünden **Form** komutunu ardından da **Metin alanı** seçeneğini seçtiğiniz zaman karşınıza Şekil 3.2' deki pencere gelecektir.

Şekil 3.2: Girdi etiketi erişilebilirlik nitelikleri penceresi

Buradaki **ID** kısmı ile daha sonra program kodlarında kullanılacak bir kimlik belirlenir. **Etiket** kısmında bir etiket ismi belirlenir. **Konum** kısmında metin kutusuna girilmiş olan etiketin form ögesinden önce mi sonra mı olduğu belirlenir. **Tamam** düğmesine tıkladığınız zaman metin alanı eklenmiş olacaktır.

Metin alanı kullanarak hazırlamakta olduğunuz forma tek satırlık, şifreli veya çok satırlık metin alanları ekleyebilirsiniz. Bunun için eklemiş olduğunuz metin alanı seçilir ve sayfanın alt tarafında bulunan özellikler bölümünden yazımın hangi türde olması istendiği seçilir. (Yazım Tek satırlı Çok satırlı Şifre)

Adı: Soyadı:

Tek satırdan oluşmuş olan bir metin alanını, özellikler bölümünden çok satırlı seçeneğini seçerek, çok satırlı bir metin alanına dönüştürebilirsiniz.

Soyadı:

Metin alanını seçtikten sonra özellikler bölümünde yer alan **Yazım** kısmından **Şifre** seçeneğini işaretleyerek şifreli alan oluşturabilirsiniz.

Kullanıcı Adı: Parola:

Karakter genişliği kısmı ile metin alanının genişliği belirlenir.

Maks karakter kısmında ise girilebilecek karakter sayısının en fazla ne kadar olabileceği ile ilgili kısıtlama getirilir.

Devre dışı seçimi ile metin kutusu devre dışı bırakılır.

Salt okunur seçimi ile metin alanına herhangi bir giriş yapılmasına izin verilmez sadece okunur durumda olur.

➤ **Metin bölgesi (Textarea):**

Textarea kullanarak hazırlamakta olduğunuz forma birden fazla satırdan oluşan alanlar ekleyebiliriz.

Adresiniz:

Metin bölgesinin özellikler bölümünde yer alan **Satır Say** ile metin bölgesinin kaç satırdan oluşacağını belirleyebilirsiniz.

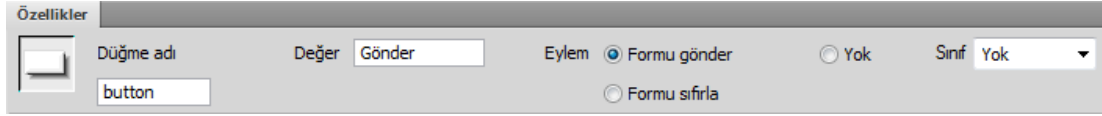
Başlangıç değeri ise ziyaretçilerin sayfa yüklendiği zaman metin bölgesinin içerisinde hangi yazının görünmesini istiyorsanız onu belirleyeceğiniz bölümdür.

➤ **Düğme(Button) submit ve reset düğmesi eklemek**

Reset, Üzerine gelinip tıklandığı zaman form içeriğini temizleyip kullanıcının forma yeniden bilgi girişi sağlayan bir düğme(buton) oluşturulmasını sağlar. **Submit** (gönder) ise, form içerisinde yer alan içeriklerin sunucuya gönderilmesini sağlamak için kullanılır.

Form üzerine Submit veya Reset düğmesi eklemek için web tasarımı editörünün **Ekle** menüsünden **Form** komutu, ardından da. Açılan listeden **Düğme** seçeneği seçilir.

Sayfaya Reset veya Submit düğmelerini ekledikten sonra bu düğmeleri seçip alt tarafta yer alan özellikler bölümüne yer alan **Değer** kısmından düğmenin isminin ne olacağını belirleyebilirsiniz.

Düğmeniz eğer Submit(Gönder) düğmesi ise “Formu gönder”, Reset(temizle) düğmesi ise “Formu sıfırla” eylem türü seçilir.

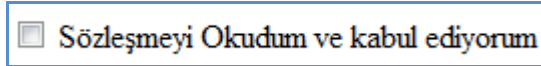
Adı : Soyadı :

➤ Onay kutusu (check box):

Hazırlamakta olduğunuz forma onay kutuları eklemek için kullanılır. Onay kutuları, listelenen seçeneklerden istediğiniz kadarını seçebilmeye veya tümünü seçilmemiş duruma getirmenize olanak sağlar.

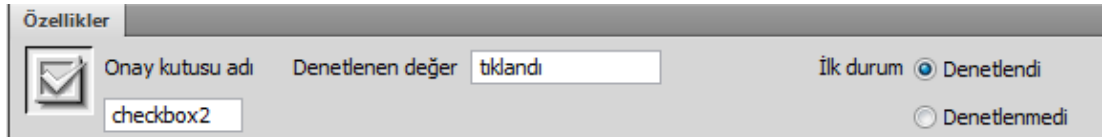
Form üzerine onay kutusu eklemek için web tasarımı editörünün **Ekle** menüsünden **Form** komutu, ardından da. Açılan listeden **Onay Kutusu** seçeneği seçilir.

Karşınıza gelen “**Girdi Etiketi Erişilebilirlik Nitelikleri**” penceresinden Etiket ismi yazıldıktan sonra “**Tamam**” düğmesine tıklanır.

Denetlenen değer kısmına yazdığınız metin, site ziyaretçisinin onay kutusunu işaretlediği zaman size gönderilecek olan metnin ne olması gerektiğini belirleyeceğiniz kısımdır.

İlk durum kısmında ise Denetlendi ve Denetlenmedi olmak üzere iki seçenek bulunur. Denetlendi seçeneğini seçerseniz sayfa yüklendiği zaman onay kutusu seçili olarak görüntülenecektir.

➤ Radyo düğmesi (radio button):

Radyo düğmeleri, kullanıcının verilen seçeneklerden sadece bir tanesini seçebileceği durumlar için kullanılmaktadır. İlk durum seçeneklerinden birisi seçilerek özelliğini kullanarak sayfa yüklendiği zaman seçili olmasını istediğiniz değer belirlenir. Radio düğmelerinin alacağı değerler Denetlenen değer seçeneğinde belirlenir.

Form üzerine radyo düğmesi eklemek için web tasarımı editörünün **Ekle** menüsünden **Form** komutu, ardından da. Açılan listeden **Radyo Düğmesi** seçeneği seçilir.

Evet Hayır

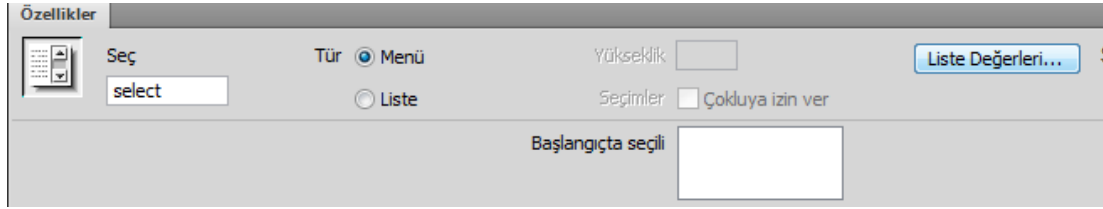
➤ Seç (liste / menü):

Hazırlamakta olduğunuz formlara (seç) özelliğini kullanarak açılır menüler ekleyebilirsiniz. Listbox(liste kutusu) ve drop-down list(aşağı açılır liste) şeklinde iki farklı türde seçim kutusu oluşturulabilir.

Form üzerine açılır listeler eklemek için web tasarımı editörünün **Ekle** menüsünden **Form** komutu, ardından da. Açılan listeden **Seç(Liste/Menü)** seçeneği seçilir ve sayfaya eklenmesi sağlanır.

Burcunuz

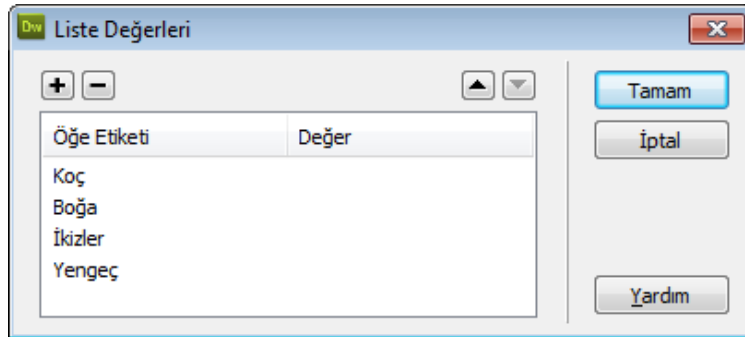
Aşağıda eklemiş olduğunuz Seç(Liste/Menü) ile ilgili özellikler bölümü görünmektedir

Ekleme işlemini yaptıktan sonra Seçim kutusunun türünü belirlemeniz gerekmektedir.

Kaydırma listesi şeklinde olması için Liste, açılır menü şeklinde olması içinse Menü seçeneği seçilir.

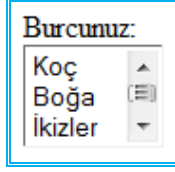
Liste Değerleri düğmesine tıklayarak listede yer alacak olan elemanların neler olacağı belirlenir.

Şekil 3.3: Liste değerleri belirleme penceresi

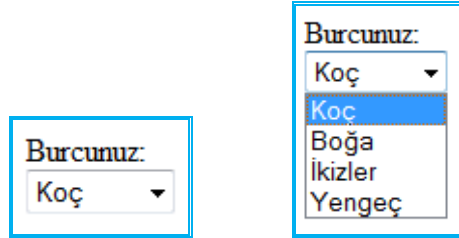
Eğer tür olarak listeyi seçmişseniz özellikler bölümündeki yükseklik kısmından yükseklik için değer girebilirsiniz. Bu değer listede yer alan elemanlardan kaç tanesinin ekranda görüntüleneceğini gösterir.

Örneğin aşağıda yükseklik değeri 3 olarak belirlenmiş bir seçim listesi görüntülenmektedir.

Seçimler Çokluya izin ver ise, Ctrl tuşu kullanarak birden fazla seçim yapmamıza olanak sağlamaktadır.

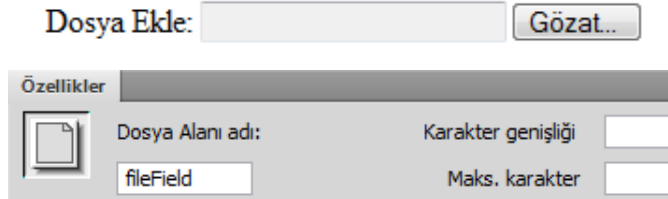
Aşağıda ise tür olarak Menü seçildiği zaman tarayıcıdaki görüntünün nasıl olacağı gösterilmektedir.

➤ Dosya alanı (file field):

Kullanıcının sunucuya dosya göndermesi gerektiği durumlar için kullanılır.

Form üzerine Dosya alanı eklemek için web tasarımı editörünün **Ekle** menüsünden **Form** komutu, ardından da. Açılan listeden **Dosya Alanı** seçeneği seçilir.

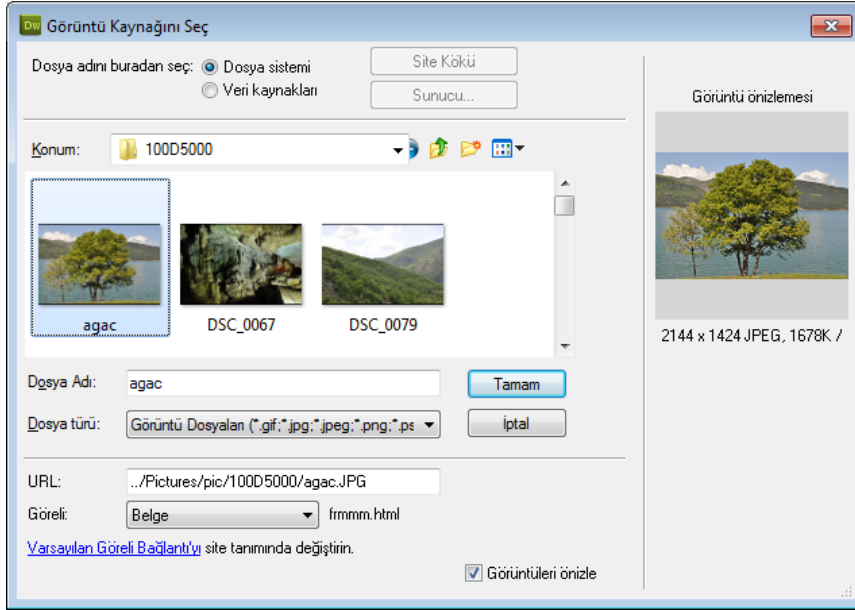

Dosya alanının Özellikler bölümünde yer alan Karakter genişliği ile dosya alanının genişliği belirlenir. Maks. Karakter ise kullanıcıların en fazla kaç karakter girebileceği belirlenir.

➤ Görüntü alanı (image field):

Form üzerine Görüntü Alanı eklemek için web tasarımı editörünün **Ekle** menüsünden **Form** komutu, ardından da. Açılan listeden **Görüntü Alanı** seçeneği seçilir.

Karşınıza Şekil 3.4'deki "Görüntü Kaynağını Seç" penceresi gelecektir.

Şekil 3.4: Görüntü kaynağını seç penceresi

Buradan istediğiniz görüntüyü seçip Tamam düğmesine tıkladığınız zaman görüntü alanı sayfanıza eklenmiş olacaktır.

➤ **Gizli alan (hidden field):**

Kullanıcıların görmesini istemediğiniz bir takım bilgilerin yer aldığı alanlardır.

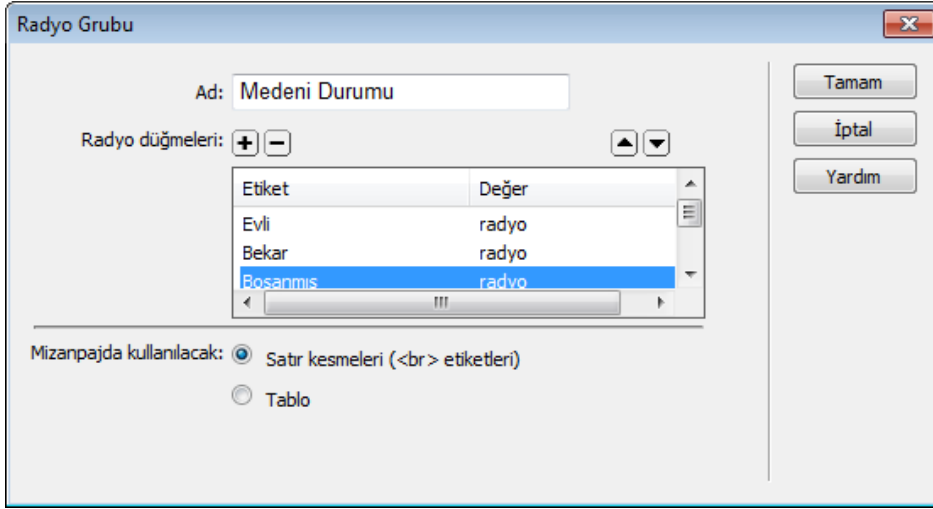
Form üzerine Gizli Alan eklemek için web tasarımı editörünün **Ekle** menüsünden **Form** komutu, ardından da. Açılan listeden **Gizli Alan** seçeneği seçilir.

Gizli alan eklediğiniz bölümler çalışma sayfanızda(🔍) şeklinde görünür fakat tarayıcıda görünmez.

➤ **Radyo grubu (radio group):**

Radyo düğmelerini radyo düğmesi ekleme konusunda gördüğümüz gibi tek tek ekleyebiliriz ancak tek tek eklemek zaman alacağından radyo grubu kullanılarak bir seferde ekleme imkanı sağlanmış olur.

Form üzerine radyo grubu eklemek için web tasarımı editörünün **Ekle** menüsünden **Form** komutu, ardından da. Açılan listeden **Radyo Grubu** seçeneği seçilir.

Şekil 3.5: Radyo grubu ekleme penceresi

Burada “+” ile yeni düğme eklenip, “-“ ile istemediğiniz bir düğmeyi kaldırabilirsiniz.

ile radyo düğmelerinin yerlerini değiştirebilirsiniz.

“Ad” alanına yazacağımız isim radyo düğmelerinin isimlerini belirlemektedir. Radio düğmelerinin birbirleri ile ilişkili olması ve ad özelliklerinin aynı olması gerekmektedir.

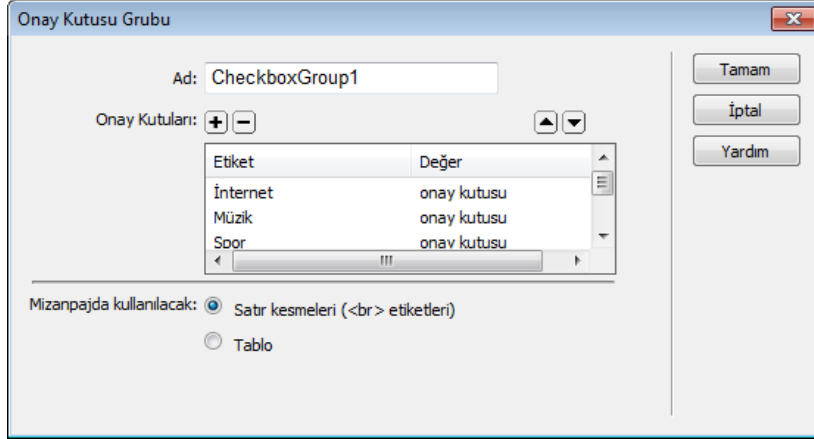
Medeni Durumunuz

- Evli
- Bekar
- Boşanmış
- Dul

➤ **Onay kutusu grubu (check box group):**

Onay kutularını tek tek eklemek yerine Onay kutusu grubunu kullanarak birden fazla ekleyebilirsiniz.

Form üzerine onay kutusu grubu eklemek için web tasarımı editörünün **Ekle** menüsünden **Form** komutu, ardından da. Açılan listeden **Onay Kutusu Grubu** seçeneği seçilir

Şekil 3.6: Onay kutusu grubu oluşturma penceresi

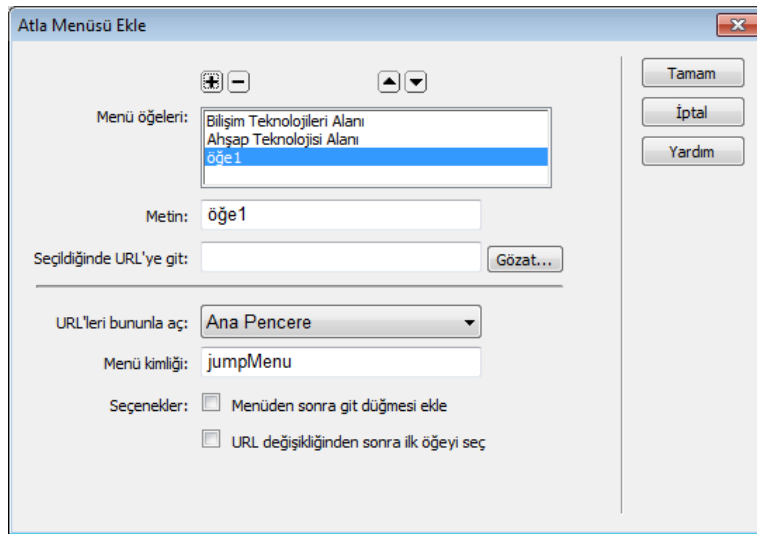
Oluşturmuş olduğunuz Onay kutusu grubunun tarayıcıdaki görüntüsü aşağıdaki gibi olacaktır.

Hobileriniz

- İnternet
- Müzik
- Spor
- Televizyon

➤ Atla menüsü (jump menu):

Form üzerine Jump menü eklemek için web tasarımı editörünün **Ekle** menüsünden **Form** komutu, ardından da. Açılan listeden **Atla Menü** seçeneği seçilir. Karşınıza Şekil 3.7'deki Atla menüsü ekle penceresi gelecektir.

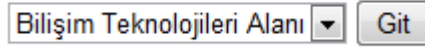
Şekil 3.7: Atla menüsü ekle penceresi

Atla menüsü ekle penceresinde yer alan **Metin** bölümüne menüde olmasını istediğiniz elemanların isimleri yazılır.

“**Seçildiğinde URL’ye git**” alanına menü öğesine tıkladığınız zaman açılmasını istediğiniz linkin ismi yazılır.

Seçenekler kısmında yer alan “**Menüden sonra git düğmesi ekle**” ile öğe seçildiği zaman direkt olarak URL’yi açmak yerine bir Git düğmesine basınca istenilen linke gitmesini sağlar.

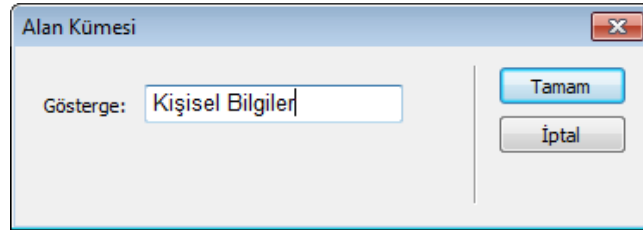
“URL değişikliğinden sonra ilk öğeyi seç” işaretlendiği zaman varsayılan olarak menünün ilk öğesinin görüntülenmesi sağlanır.

➤ **Alan kümesi (Fieldset):**

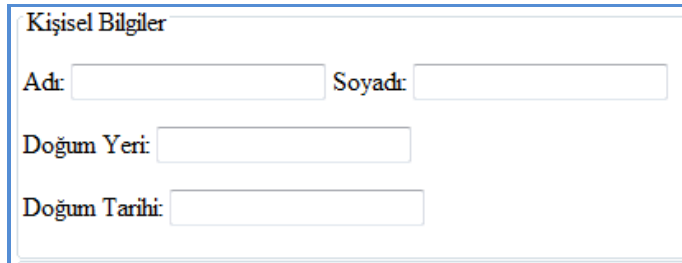
Forma eklemiş olduğunuz form nesnelerinin gruplanması gerektiği durumlarda kullanılır.

Form üzerine Alan Kümesi eklemek için web tasarımı editörünün **Ekle** menüsünden **Form** komutu, ardından da. Açılan listeden **Alan Kümesi** seçeneği seçilir.

Şekil 3.8: Alan kümesi ekleme penceresi

Aşağıdaki şekilde Adı, Soyadı, Doğum Yeri ve Doğum Tarihi metin alanları Kişisel bilgiler adı altında bir alan kümesinin içine yerleştirilmiştir.

➤ **Etiket (Label):**

Form nesneleri için etiketler oluşturmak için kullanılır. Form üzerine Etiket eklemek için web tasarımı editörünün **Ekle** menüsünden **Form** komutu, ardından da. Açılan listeden **Etiket** seçeneği seçilir.

Etiket seçeneği seçildiği zaman web tasarımı editörünün kod bölümü açılır ve `<label>...</label>` etiketleri arasına istediğiniz etiket metnini yazmanızı sağlar.

```
17 </p>
18 <p><label></label>&nbsp;</p>
19 <p>
```

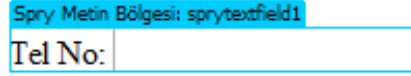
3.2.2. Doğrulama Araçları

➤ Spry doğrulama metin bölgesi

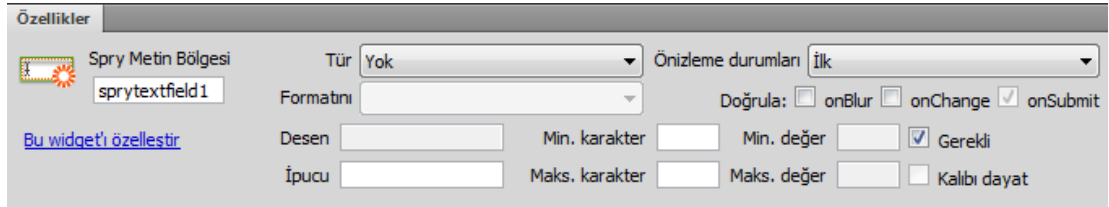
Ziyaretçilerin metin alanlarına bilgi girişı yaptığı durumlarda, girilen metnin geçerli mi geçersiz mi olduğunu bildiren metin alanıdır.

Form üzerine Spry Doğrulama metin bölgesi eklemek için web tasarımı editörünün **Ekle** menüsünden **Form** komutu, ardından da. Açılan listeden **Spry Doğrulama metin bölgesi** seçeneği seçilir.

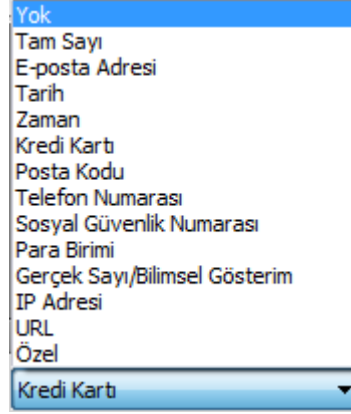
Karşıımıza gelen Girdi Etiket Erişilebilirlik Nitelikleri Penceresi'nden(Şekil 3.2) etiket ismi yazılıp tamam düğmesine tıklanır.

Eklemiş olduğunuz Spry Doğrulama metin bölgesi düzenlemeler yapmak için menü çubuğunun sol üst köşesinde yer alan mavi şerite tıklanır ve sayfanın alt kısmında özellikler bölümünün açılması sağlanır.

Tür kısmından metin kutusuna girilecek verinin türü seçilir. Bunlar aşağıda gösterilmiştir.

Şekil 3.8: Spry doğrulama metin bölgesi veri türleri

Tam sayı ile metin alanına sadece rakam girilir.

E-posta adresi ile metin alanına doğru şekilde yazılmış bir e-posta adresi girebilirsiniz.

Tarih ile metin alanına sadece tarih formatı girilebilir. Formatını kısmından istediğiniz formatı seçebilirsiniz.

Zaman ile metin alanına saat dakika gibi formatını kısmından seçeceğiniz bir zaman formatı girilebilir.

Kredi Kartı ile Formatını kısmında belirtilen Visa, MasterCard, American Express, Discover, Diner's Club kartlarından birisini veya tümünü seçebilirsiniz.

Posta kodu ile metin alanına formatını kısmında listelenen posta kodu türlerinden birisini seçebilirsiniz.

Telefon numarası ile belirlenen formatta telefon numarası girişi yapabilirsiniz.

Sosyal Güvenlik Numarası ile metin alanına formatını kısmından formatı belirleyip sosyal güvenlik numarası girebilirsiniz.

Para Birimi ile formatını kısmında belirlenmiş para birimi formatını seçerek metin alanına bilgi girişi yapabilirsiniz.

Gerçek sayı/Bilimsel gösterim ile metin alanına çeşitli sayı türleri ile veri girişi yapabilirsiniz.

IP adresi ile metin alanına formatını kısmında belirlenen (Yalnızca IPv4, Yalnızca IPv6, IPv6 ve IPv4) formatlarından birisini seçerek ip adresi girebilirsiniz.

URL ile metin alanına url adresi girebilirsiniz.

Özel ile kendiniz bir format deseni tanımlayabilirsiniz.

Doğrula kısmında yer alan onBlur, onChange ve onSubmit ile doğrulamanın ne zaman yapılacağını belirleyebilirsiniz.

➤ **Spry Doğrulama Metin Alanı:**

Sayfayı ziyaret eden kişilerin gireceği metnin doğruluğunu kontrol etmek için kullanılır.

Form üzerine Spry Doğrulama metin alanı eklemek için web tasarımı editörünün **Ekle** menüsünden **Form** komutu, ardından da. Açılan listeden **Spry Doğrulama metin alanı** seçeneği seçilir.

Eklemiş olduğunuz Spry Doğrulama metin alanında düzenlemeler yapmak için menü çubuğunun sol üst köşesinde yer alan mavi şerite tıklanır ve sayfanın alt kısmında özellikler bölümünün açılması sağlanır.

Özellikler bölümünde yer alan min. Karakter ile spry doğrulama metin alanına girilebilecek minimum karakter sayısı, maks. Karakter ile de en fazla karakter sayısının kaç olacağı belirlenir.

Sayaç kısmında yer alan **karakter sayısı** ile ziyaretçinin yazmış olduğu karakter sayısı görüntülenir. **Kalan karakter** ile de kalan karakter sayısı belirlenmektedir.

Aşağıdaki örnekte karakter sayımı seçeneği seçilmiş olup tarayıcı çalıştırıldığında metin alanına yazılan metnin kaç karakterden oluştuğu yan tarafta görüntülenmektedir.

İpucu kısmına bir yazı yazıldığı zaman tarayıcı çalıştırıldığında metin alanının içerisinde bir ipucu yazısı görüntülenecektir.

➤ **Spry doğrulama onay kutusu**

Ziyaretçilerin onay kutusunu işaretleyip işaretlemediğinin doğrulamasını yapmak için kullanılır.

Form üzerine Spry Doğrulama onay kutusu eklemek için web tasarımı editörünün **Ekle** menüsünden **Form** komutu, ardından da. Açılan listeden **Spry Doğrulama onay kutusu** seçeneği seçilir.

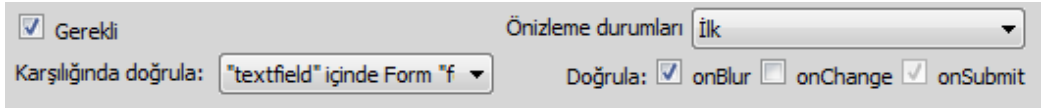
Eklemiş olduğunuz Spry Doğrulama onay kutusunda düzenlemeler yapmak için menü çubuğunun sol üst köşesinde yer alan mavi şerite tıklanır ve sayfanın alt kısmında özellikler bölümünün açılması sağlanır.

➤ Spry doğrulama onayı

Bazı web sayfalarında üyelik formlarında yazmış olduğunuz şifrenizin veya e-posta adresinizin tekrar yazılması (doğrulanması) istenir. Bu tür durumlarda bir spry doğrulama onayı oluşturmanız gerekir.

Form üzerine Spry Doğrulama onayı eklemek için web tasarımı editörünün **Ekle** menüsünden **Form** komutu, ardından da. Açılan listeden **Spry Doğrulama onayı** seçeneği seçilir.

Eklemiş olduğunuz Spry Doğrulama onayı ile ilgili düzenlemeler yapmak için menü çubuğunun sol üst köşesinde yer alan mavi şerite tıklanır ve sayfanın alt kısmında özellikler bölümünün açılması sağlanır.

Spry doğrulama alanının kullanılabilmesi için önceden doğrulanacak bir metin alanı veya şifreli alan eklenmiş olması gerekmektedir.

E-posta adresi:

E-posta tekrar: Değerler eşleşmiyor.

Yazılan e-posta adresleri farklı olduğu zaman bir uyarı gelecektir.

➤ Spry doğrulama radyo grubu

Spry doğrulama radyo grubu, oluşturmuş olduğunuz grupta yer alan seçeneklerden birisinin seçilmesi için zorlamada bulunur.

Form üzerine Spry Doğrulama radyo grubu eklemek için web tasarımı editörünün **Ekle** menüsünden **Form** komutu, ardından da. Açılan listeden **Spry Doğrulama radyo grubu** seçeneği seçilir.

Spry Doğrulama radyo grubu seçeneklerinin belirlenmesi Radyo grubu oluşturmada öğrendiklerimizle aynı şekilde yapılmaktadır.

Eklemiş olduğunuz Spry Doğrulama radyo grubu ile ilgili düzenlemeler yapmak için menü çubuğunun sol üst köşesinde yer alan mavi şerite tıklanır ve sayfanın alt kısmında özellikler bölümünün açılması sağlanır.

Doğrula kısmında yer alan onBlur, onChange ve onSubmit ile doğrulamanın ne zaman yapılacağını belirleyebilirsiniz.

- Evli
- Bekar
- Boşanmış
- Dul

UYGULAMA FAALİYETİ

Aşağıdaki şekilde kişinin Adı, soyadı, cinsiyeti, doğum yeri ve doğum tarihi, e-posta adresi, kullanıcı adı ve parolasının girilmesi istenilen bir üyelik formu yer almaktadır.

Üyelik Bilgileri

Adı(*): Soyadı(*):

Cinsiyet: Kadın Erkek

Doğum Tarihi: Gün Ay Yıl

Kullanıcı Adı(*):

Parola(*): En az 6 karakter uzunluğunda ve en az 2 harf içermelidir.

Parola Tekrar(*):

E-posta adresi(*):

İşlem Basamakları	Öneriler
➤ Web tasarım editörünü çalıştırınız ve bir form ekleyiniz	➤ Ekle →Form
➤ Oluşturmuş olduğunuz forma Gösterge ismi “Üyelik Bilgileri” olacak şekilde bir Alan kümesi ekleyiniz	➤ Ekle → Form → Alan kümesi
➤ Üyelik formunu yukarıdaki şekildeki gibi düzenleyiniz.Adı, soyadı,Kullanıcı adı, parola ve e-posta adresi bilgilerinin girişini zorunlu yapınız.	➤ Spry metin alanı olarak ekleyiniz.
➤ Girilmiş olan parolanın, parola tekrar alanında aynı olmasını sağlayınız.	➤ Spry doğrulama onayında şifreli alanı seçiniz.
➤ Parolanın en az 6 karakter uzunluğunda ve en az iki harf içermesini sağlayınız.	➤ Spry doğrulama şifresi özellikler bölümünden gerekli ayarlamaları yapınız.
➤ “Kaydol” isminde bir düğme oluşturunuz.	➤ Düğme özellikleri bölümünden değer olarak “kaydol”, eylem türü olarak da formu gönder seçeneğini seçiniz.
➤ Formun son halini tarayıcıda görüntüleyiniz.	➤ F12

KONTROL LİSTESİ

Bu faaliyet kapsamında aşağıda listelenen davranışlardan kazandığınız beceriler için **Evet**, kazanamadığınız beceriler için **Hayır** kutucuğuna (X) işareti koyarak kendinizi değerlendiriniz.

Değerlendirme Ölçütleri	Evet	Hayır
1. Form nesnelere ekleyeceğiniz bir form oluşturduunuz mu?		
2. Formunuza bir metin alanı eklediniz mi?		
3. Formunuza bir metin bölgesi eklediniz mi?		
4. Formunuza düğme eklediniz mi?		
5. Onay kutusu ekleme işlemini gerçekleştirdiniz mi?		
6. Formunuza radyo düğmesi ekleyip gerekli ayarlamalarını yaptınız mı?		
7. Formunuza açılır menüler ekleyip seçeneklerini belirleyebildiniz mi?		
8. Formunuza bir dosya alanı eklediniz mi?		
9. Formunuza bir görüntü alanı eklediniz mi?		
10. Formunuza gizli alan eklediniz mi?		
11. Formunuza radyo grubu eklediniz mi?		
12. Formunuza onay kutusu grubu eklediniz mi?		
13. Atla menüsü ekleyip seçeneklerini belirlediniz mi?		
14. Formunuza bir alan kümesi eklediniz mi?		
15. Etiket oluşturmayı öğrendiniz mi?		
16. Doğrulama araçları eklemeyi öğrendiniz mi?		
17. Çeşitli doğrulama araçlarını kullanarak gerekli doğrulamaları yaptınız mı?		

DEĞERLENDİRME

Değerlendirme sonunda “**Hayır**” şeklindeki cevaplarınızı bir daha gözden geçiriniz. Kendinizi yeterli görmüyorsanız öğrenme faaliyetini tekrar ediniz. Bütün cevaplarınız “**Evet**” ise “Ölçme ve Değerlendirme” ye geçiniz

ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME

Aşağıdaki çoktan seçmeli soruların doğru cevaplarını işaretleyiniz.

1. Hazırlamakta olduğunuz web sayfasına bir form eklemek için web tasarımı editöründeki hangi panel kullanılır?
A) CSS stilleri
B) Dosyalar
C) AP öğeleri
D) Ekle
2. Aşağıdakilerden hangisini kullanarak hazırlamakta olduğunuz forma tek satırlık, şifreli veya çok satırlık metin kutusu eklenir?
A) Metin Bölgesi
B) Metin Alanı
C) Alan Kümesi
D) Görüntü Alanı
3. Aşağıdakilerden hangisi ile hazırlamakta olduğunuz forma birden fazla satırdan oluşan alanlar ekleyebilirsiniz?
A) Metin Bölgesi
B) Metin Alanı
C) Alan Kümesi
D) Görüntü Alanı
4. Kullanıcının verilen seçeneklerden sadece bir tanesini seçmesine izin veren düğme aşağıdakilerden hangisidir?
A) Submit
B) Reset
C) Onay Kutusu
D) Radyo Düğmesi
5. Forma eklenmiş olan nesnelerin gruplanması gerektiği durumlarda kullanılan etiket aşağıdakilerden hangisidir?
A) Metin Bölgesi
B) Metin Alanı
C) Alan Kümesi
D) Görüntü Alanı
6. Aşağıdakilerden hangisi SPRY doğrulama metin bölgesi veri türlerinden değildir?
A) Kredi Kartı
B) Telefon Numarası
C) Posta Kodu
D) Ev Adresi

7. Şifreli alanlar için belli kurallar ve kısıtlamalar getirmek için aşağıdakilerden hangisi kullanılır?
- A) Spry Doğrulama Şifresi
 - B) Spry Doğrulama Seçimi
 - C) Spry Doğrulama Onayı
 - D) Spry Doğrulama onay kutusu

DEĞERLENDİRME

Cevaplarınızı cevap anahtarıyla karşılaştırınız. Yanlış cevap verdiğiniz ya da cevap verirken tereddüt ettiğiniz sorularla ilgili konuları faaliyete geri dönerek tekrarlayınız. Cevaplarınızın tümü doğru ise bir sonraki öğrenme faaliyetine geçiniz.

ÖĞRENME FAALİYETİ-4

AMAÇ

Web sitesini yönetmek ve *İnternet*'te yayınlamak.

ARAŞTIRMA

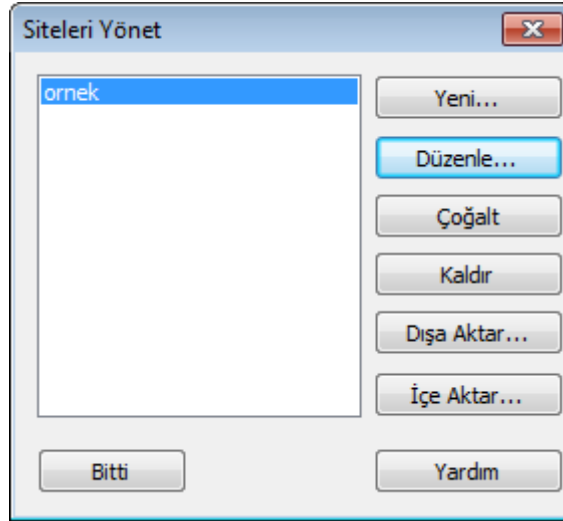
- Sitenizi yayınlayabileceğiniz ftp hizmeti veren servis sağlayıcılar araştırıp sınıfta arkadaşlarınızla paylaşınız.

4. SİTE YÖNETİMİ VE YAYINI

Site yönetimi ayarlarını yaparak hazırlamış olduğunuz web sitesi ile ilgili düzenlemeleri yapabilir ve sitenin internette kullanıcılara ulaşmasını sağlayacak yayınlama işlemi yapabilirsiniz.

4.1. Site Yönetimi

Yeni bir site oluşturmak, siteleri düzenlemek, çoğaltmak, kaldırmak, sitenin ayarlarını dışa veya içe aktarma işlemleri için **Site** menüsünden **Siteleri Yönet** komutu seçilir.

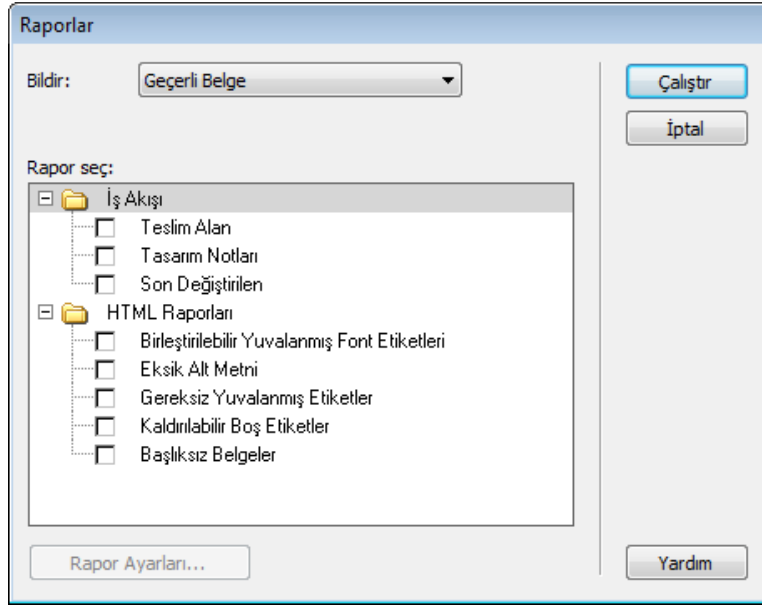
Şekil 4.1: Siteleri yönet penceresi

- **Yeni:** Yeni bir site oluşturmak için kullanılır.
- **Düzenle:** Varolan bir siteyi düzenlemek için kullanılır.

- **Çoğalt:** Seçtiğiniz sitenin bir kopyasını oluşturur. Kopya, site listesi penceresinde görünür.
- **Kaldır:** Seçili siteyi kaldırmak için kullanılır.
- **Dışa aktar:** Sitenin ayarlarını XML dosyası olarak dışa aktarmaya yarar.
- **İçe aktar:** Sitenin içe aktarılacak ayarlar dosyasını seçmeyi sağlar.

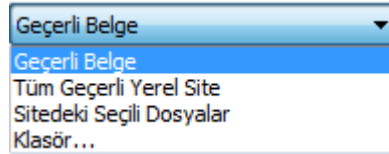
4.1.1. Raporlar

Site ile ilgili raporlar hazırlamak için **Site** menüsünden **Raporlar** komutu seçilir. Şekil 4.2'deki Pencere açılacaktır.

Şekil 4.2: Site raporu penceresi

Bildir kısmından raporun konusunu seçebilirsiniz.

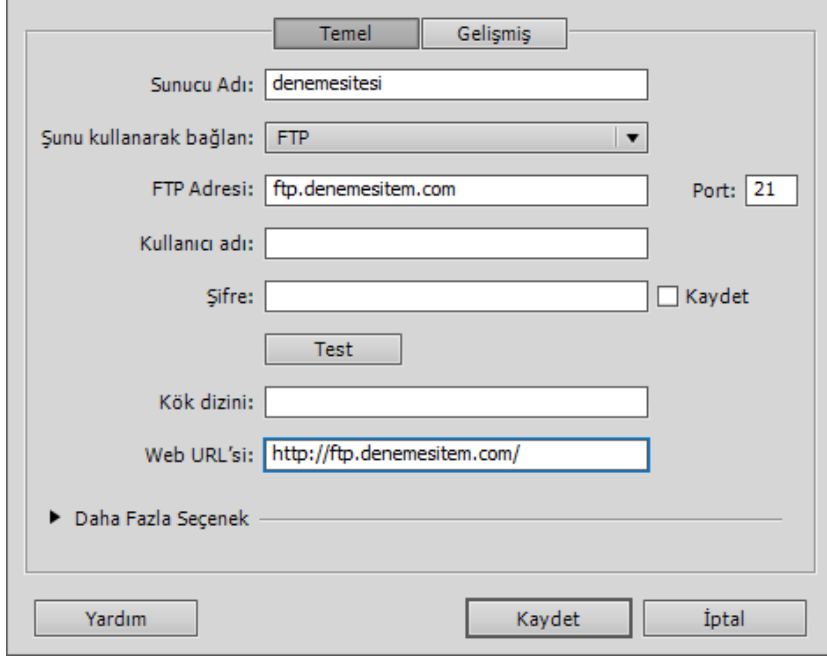
Rapor seç kısmından hangi raporları seçeceğinizi belirlersiniz. **Raporlar** seçildikten sonra **Çalıştır** düğmesine tıklanılır. Ardından **Sonuçlar** panelinden **Site Raporları** seçilerek raporların görüntülenmesi sağlanır.

4.2. Siteleri Yayınlama

Web sitenizin hazırlık ve düzenleme aşaması tamamlandıktan sonra sıra siteyi yayınlama işlemine gelecektir. Web tasarım editörü kullanarak sitelerinizi yayınlatabilirsiniz.

4.2.1. Site Yayınlamak

Sitenizi yayınlamak için Şekil 4.1'deki site yönet penceresinden **Düzenle** düğmesine tıklanır. Açılan penceredeki Sunucular kısmından **+** işaretine tıklanır. Şekil 4.3'deki pencereden sunucu ayarları yapılır.

The screenshot shows a server configuration window with two tabs: 'Temel' (Basic) and 'Gelişmiş' (Advanced). The 'Temel' tab is active. The fields are as follows:

- Sunucu Adı: denemesitesi
- Şunu kullanarak bağlan: FTP
- FTP Adresi: ftp.denemesitem.com
- Port: 21
- Kullanıcı adı: (empty)
- Şifre: (empty)
- Kaydet
- Test
- Kök dizini: (empty)
- Web URL'si: http://ftp.denemesitem.com/
- Daha Fazla Seçenek (arrow icon)
- Buttons: Yardım, Kaydet, İptal

Şekil 4.3: Sunucu ararları bölümü

Şunu kullanarak bağlanın bölümünden erişim türü seçilir.

Sunucu adı kısmından sunucu adı belirlenir.

Ftp adresi kısmına host ftp sitesinin adresi yazılır.

Kök dizin kısmına kök dizinin ismi yazılır.

Kullanıcı adı ve şifre kısmına kullanıcı adı ve şifre yazılır.

Kaydet seçeneği ile şifre ve kullanıcı adının daha sonra hatırlanması isteniyorsa işaretlenir.

Kaydet düğmesi ile uzak site tanımlama işlemi tamamlanmış olur.

Site tanımlama işlemi yapıldıktan sonra sitenin yayınlanması aşamasına geçilir. **Site** menüsünden **Siteleri Yönet** komutuna tıklanır. Açılan pencereden site seçilip **Bitti** düğmesine tıklanır.

Dosyalar panelinden(F8) Uzak ana bilgisayara bağlan()düğmesine tıklanarak uzak bilgisayarla bağlantı kurulur.

Yine dosyalar panelinden Yerel ve uzak siteleri göstermek için genişlet ()düğmesine tıklanır. Sunucuya transfer edilecek olan dosyalar seçilir. **Site** menüsünden **Koy** komutu

seçilerek dosyaların transfer işlemi başlatılır. Dosya transfer işlemi bittikten sonra yeniden düğmesine tıklanılarak bağlantı kesilir.

4.2.2. Siteye Dosya Yükleme ve İndirme

Hazırlanmış olduğunuz sitenize yayınlama işlemi tamamlandıktan sonra yeni dosyalar yüklemek isteyebilirsiniz. Veya uzak sunucuya göndermiş olduğunuz birtakım dosyaları bilgisayarınıza indirmek isteyebilirsiniz.

Yerel siteden uzak siteye dosya yüklemek için **Site** menüsünden **Koy** komutu kullanılır.

Uzak siteden yerel siteye(bilgisayarınıza) dosya indirmek için ise indirmek istediğiniz dosyayı seçtikten sonra **Site** menüsünden **Al** komutu kullanılır.

UYGULAMA FAALİYETİ

İşlem Basamakları	Öneriler
➤ “Deneme” isminde yeni bir site oluşturunuz.	➤ Site-Siteleri Yönet
➤ Deneme ismindeki siteyi çoğaltınız.	➤ Site-Siteleri Yönet
➤ Çoğaltmış olduğunuz siteyi(deneme kopya) kaldırınız.	➤ Site-Siteleri Yönet
➤ Sitenizle ilgili Teslim Alan ve Son değiştirilen bilgilerini görüntüleyeceğiniz raporları oluşturunuz.	➤ Site-Raporlar
➤ Sitenizle ilgili sunucu ayarlarını yapıp siteyi yayınlayınız.	➤ Siteleri yönet-Düzenle ➤ F8-

KONTROL LİSTESİ

Bu faaliyet kapsamında aşağıda listelenen davranışlardan kazandığınız beceriler için **Evet**, kazanamadığınız beceriler için **Hayır** kutucuğuna (X) işareti koyarak kendinizi değerlendiriniz.

Değerlendirme Ölçütleri	Evet	Hayır
1. Siteleri düzenlemek için site yönetimi ayarlarını yaptınız mı?		
2. Hazırladığınız site için raporlar oluşturduunuz mu?		
3. Hazırlamış olduğunuz siteyi yayınlamak için gerekli ayarları yaptınız mı?		
4. Sitenizi yayınlayacağınız uzak bilgisayarla bağlantı kurdunuz mu?		
5. Yayınladığınız siteye yeni dosyalar yükleyip, istediğiniz dosyaları yerel bilgisayara indirebildiniz mi?		

DEĞERLENDİRME

Değerlendirme sonunda “**Hayır**” şeklindeki cevaplarınızı bir daha gözden geçiriniz. Kendinizi yeterli görmüyorsanız öğrenme faaliyetini tekrar ediniz. Bütün cevaplarınız “**Evet**” ise “Ölçme ve Değerlendirme” ye geçiniz

ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME

Aşağıdaki cümlelerin başında boş bırakılan parantezlere, cümlelerde verilen bilgiler doğru ise **D**, yanlış ise **Y** yazınız.

1. () Dosya menüsünde yer alan Siteleri Yönet komutu ile yeni site oluşturabilir veya mevcut siteler üzerinde düzenlemeler yapabilirsiniz.
2. () Siteleri yönet penceresinde yer alan Kaldır seçeneği seçmiş olduğunuz siteyi silmek için kullanılır.
3. () Oluşturulmuş olan raporları Sonuçlar panelini kullanarak görüntüleyebilirsiniz.
4. () Sunucu ayarlarının yapıldığı bölümde yer alan Ftp adresi kısmına kişisel e-posta adresinin yazılması gerekir.
5. () Uzak ana bilgisayarla bağlantı kurma ayarları Dosyalar panelindeki seçeneklerle yapılır.
6. () Uzak sitedeki bilgisayarla gerekli bağlantıları yaparak istediğiniz bir dosyayı bilgisayarınıza indirebilirsiniz.

DEĞERLENDİRME

Cevaplarınızı cevap anahtarıyla karşılaştırınız. Yanlış cevap verdiğiniz ya da cevap verirken tereddüt ettiğiniz sorularla ilgili konuları faaliyete geri dönerek tekrarlayınız. Cevaplarınızın tümü doğru ise bir sonraki öğrenme faaliyetine geçiniz.

MODÜL DEĞERLENDİRME

Aşağıdaki çoktan seçmeli soruların doğru cevaplarını işaretleyiniz.

1. CSS aşağıdakilerden hangisidir?
A) Colorful Style Sheets
B) Computer Style Sheets
C) Cascading Style Sheets
D) Creative Style Sheets
2. Web tasarımı editöründe istediğiniz metnin durum çubuğunda görüntülenmesini sağlamak için aşağıdaki davranış türlerinden hangisi kullanılır?
A) Metni ayarla
B) URL'ye git
C) Durum çubuğuna yaz
D) Öğeleri Göster/Gizle
3. Fare ile üzerine gelindiğinde alt menülerin açılmasını sağlayan butonlar oluşturmak için aşağıdakilerden hangisi kullanılır?
A) Spry Sekmeli Panel
B) Spry Menü çubuğu
C) Spry Akordeonu
D) Spry Daraltılabilir Panel
4. Sekme oluşturarak sekmeye tıkladığı zaman istenilen bir içeriğin gösterilip gizlenebilmesi için aşağıdakilerden hangisi kullanılır?
A) Spry Sekmeli Panel
B) Spry Menü çubuğu
C) Spry Akordeonu
D) Spry Daraltılabilir Panel
5. Bazı formlarında yazmış olduğunuz şifrenizin veya e-posta adresinizin tekrar yazılması istenmektedir. Bunu oluşturabilmek için aşağıdakilerden hangisi kullanılır?
A) Spry Doğrulama Onayı
B) Spry Doğrulama Şifresi
C) Spry Doğrulama Seçimi
D) Spry Doğrulama Onay kutusu
6. Sitenizi ziyaret eden kişilerin gireceği metnin doğruluğunu kontrol etmek için aşağıdakilerden hangisi kullanılır?
A) Spry Doğrulama Onayı
B) Spry Doğrulama Seçimi
C) Spry Doğrulama Onay kutusu
D) Spry Doğrulama Metin alanı

7. Hazırlamış olduğunuz site ile ilgili düzenleme, çoğaltma içe veya dışa aktarma işlemlerini gerçekleştirmek için hangi menü kullanılır?
- A) Değiştir
 - B) Format
 - C) Site
 - D) Pencere

DEĞERLENDİRME

Değerlendirme sonunda “**Hayır**” şeklindeki cevaplarınızı bir daha gözden geçiriniz. Kendinizi yeterli görmüyorsanız öğrenme faaliyetini tekrar ediniz. Bütün cevaplarınız “**Evet**” ise bir sonraki modüle geçmek için öğretmeninize başvurunuz.

CEVAP ANAHTARLARI

ÖĞRENME FAALİYETİ-1' İN CEVAP ANAHTARI

1	Yanlış
2	Doğru
3	Doğru
4	Yanlış
5	Doğru

ÖĞRENME FAALİYETİ-2' NİN CEVAP ANAHTARI

1	Yanlış
2	Yanlış
3	Doğru
4	Doğru
5	Yanlış

ÖĞRENME FAALİYETİ-3' ÜN CEVAP ANAHTARI

1	D
2	B
3	A
4	D
5	C
6	D
7	A

ÖĞRENME FAALİYETİ-4' ÜN CEVAP ANAHTARI

1	Yanlış
2	Doğru
3	Doğru
4	Yanlış
5	Doğru
6	Doğru

MODÜL DEĞERLENDİRMENİN CEVAP ANAHTARI

1	C
2	A
3	B
4	D
5	A
6	D
7	C

KAYNAKÇA

- GÜRKAN Osman, **Adobe Dreamweaver CS5**, Nirvana Yayınları, Ankara, 2010.
- http://help.adobe.com/tr_TR/dreamweaver/cs/using/dreamweaver_cs5_help.pdf (11.05.2012, 14:50).